

NOTULEN van de digitale vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 10 december 2020 vanaf 20.00 uur.

Voorzitter: de heer Ch.B. Aptroot, waarnemend burgemeester.

Griffier: de heer B.J. Urban.

Aanwezige leden: de heer A.E.T. Andringa, mevrouw S.J. Boom, de heren J.Ph. Bos, mr. drs. C. Bremmer, A. Deuzeman, drs. S.W.C. van den Dool, C.J. van der Elst en A.B. de Graaf, mevrouw drs. E.C. van Herk, de heren drs. P. 't Lam, B. Lavrijsen en E.M.L.H. Maassen, mevrouw K.S. van Meenen, de heer M.P.A. van Oostrum, mevrouw M.H.R. Persoon, de heren B.W. Reinke en J.A.E.L.M. van Rixtel, mevrouw J.C. Schroot en de heren A. in 't Veen, G. Zeelt en R.J.M. Zoetemelk.

Aanwezige wethouders: de heer P. de Bruijn, de heer mr. M.N. Cramwinckel en mevrouw Spil.

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De **voorzitter:** Ik open de vergadering van de gemeenteraad van Voorschoten. Goedenavond. We hebben bericht van verhindering ontvangen van mevrouw Van Herk. Ik wil nu de aanwezigheid van de raadsleden vaststellen via de gebruikelijke procedure. We beginnen er een beetje aan te wennen: ik noem uw naam, u zorgt dan dat de camera en het geluid aanstaan en als u in beeld bent, meldt u dat u aanwezig bent.

(De voorzitter noemt de namen van de raadsleden, waarna zij achtereenvolgens te zien en te horen zijn.)

De **voorzitter:** Ik had begrepen dat mevrouw Van Herk afwezig zou zijn, maar alle raadsleden zijn aanwezig. Dat is mooi. Het is altijd fijn als we compleet zijn.

Er is van de heer Maassen een motie die vreemd is aan de orde van de dag. Ik stel voor dat we die motie behandelen bij agendapunt 14, het laatste agendapunt.

Met deze wijziging wordt de agenda vastgesteld.

De **voorzitter:** We hebben de duur van deze vergadering bepaald op drie uur. Dat betekent dat de spreektijd per fractie 16 minuten is en voor het college 34 minuten. We hebben een hele volle agenda. Ik denk dus niet dat het mogelijk is om u toe te staan om over de spreektijd heen te gaan. Debat is belangrijk. We gaan dus niet moeilijk doen met interrupties, maar als u interrumpeert, doe dat dan kort. Ook de antwoorden graag kort. Dan kunnen we een goed debat krijgen over de verschillende onderwerpen en zijn we toch nog op een beetje fatsoenlijke tijd klaar.

2. Vaststellen raadsnotulen van 5, 12 en 16 november 2020

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

3. Lijst van ingekomen stukken voor de gemeenteraad

3.1. Brieven van instellingen of burgers

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. We hebben vandaag van de griffie een brief van een burger over elektrische laadpalen gekregen die wordt geagendeerd in januari. Hoe moet ik daarmee omgaan? Want eigenlijk zou ik daarover iets willen vragen aan de burgemeester, gelet op de inhoud van de brief.

De **voorzitter**: Dan zou u kunnen vragen of die brief geagendeerd kan worden voor de commissievergadering in januari, want voor vandaag zijn er geen vragen ingediend.

De heer **De Graaf** (PvdA): Dat vind ik onbevredigend, maar ik begrijp het wel.

De **voorzitter**: U kunt ze ook schriftelijk indienen; kijk maar even.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik zou de heer De Graaf willen bijvallen. Ook ik heb die doorgestuurde brief van die inwoners gelezen. Daarin wordt aangegeven dat op 15 december de palen waar zij zich zorgen over maken, geplaatst gaan worden. We hebben het voor vandaag niet kunnen voorbereiden, want de brief is vandaag pas binnengekomen. We hebben daar dus niet op tijd, binnen de termijnen, nog iets aan kunnen doen. Als we dit pas in januari gaan bespreken, is dat mogelijk na de maaltijd. Er zijn wat mij betreft eigenlijk twee mogelijkheden. Ofwel er is de mogelijkheid om dit vandaag te bespreken, wat gezien de agenda vrij lastig is, ofwel er wordt nu aangegeven dat er in elk geval niks gebeurt totdat we als raad iets hierover hebben kunnen zeggen.

De **voorzitter**: Ik denk dat het vanavond lastig is, maar zullen wij kijken of het college daar op korte termijn, binnen een beperkt aantal dagen, op kan reageren? We gaan dat proberen. Ik ga even kijken, want ik weet dat die brief vandaag is binnengekomen. We hebben de brief zelf nog niet echt kunnen lezen.

Met inachtneming hiervan wordt besloten overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

3.2. Informatiebrieven van het college van B en W

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. Wij zouden informatiebrief 089 over de restwarmteleiding graag willen agenderen voor behandeling.

De **voorzitter**: Zijn er raadsleden die daar bezwaar tegen hebben? U gaat immers over de agendering, zowel in de commissie als in de raad. Niemand heeft hier bezwaar tegen. Dan gaan we dat doen en dan kan de wethouder u bijpraten.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Voorzitter. Ik had oorspronkelijk niet de bedoeling om hier nog iets over te zeggen, maar ik zag in het Leidsch Dagblad een artikel staan over het zwemmen in de Hofvliet. We hebben afgesproken dat dit, voordat er een antwoord zou komen of een besluit zou worden genomen, nog besproken zou worden in de commissie Burger en Bestuur. Ik neem aan dat dit nog geagendeerd wordt, maar het is nu naar buiten gebracht als zijnde een besluit dat het zwemverbodsbord is verwijderd. Het had wel even tijd kunnen hebben, want we zitten midden in de winter. Ik neem dus aan dat ik dit nog terugzie in de commissie Burger en Bestuur.

De **voorzitter**: We hebben aangegeven wat voor reactie we de bewoners willen geven, maar zoals met u afgesproken en toegezegd, krijgt u de conceptreactie. Het bericht in de krant was dus een beetje voorbarig, alsof het al een besluit was. Het is een voorgenomen afhandeling door het college. U kunt dit rustig agenderen in de commissie. Daarna kan het college de knoop definitief doorhakken: hoe te reageren? Er is nog tijd, want het zwemseizoen is nu voorbij, zoals u zelf ook al zei.

Met inachtneming hiervan wordt besloten overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

3.3. Schriftelijke beantwoording van vragen uit de raad

Besloten wordt overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

4. Vragenuurtje en actuele bestuurlijke aangelegenheden

De **voorzitter**: Er zijn geen aanmeldingen.

5. Hamerstukken:

5.1. Belastingverordeningen Voorschoten 2021 (raadsregistratienummer Z/20/047493/211084)

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Wij hebben geen behoefte aan een stemverklaring, maar wij zijn zeer tevreden. Motie 166 ging over het niet vragen van leges voor zonnepanelen en dat wordt gehonoreerd in 2021. Dank aan het college en ook dank aan de andere fracties.

Het voorstel wordt zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

5.2. Normenkader 2020 Voorschoten (raadsregistratienummer Z/20/039132/209776);

5.3. Regionaal toepassingskader Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (VRHM) (raadsregistratienummer Z/20/048910/215284)

Deze voorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

5.4. Verordening tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening Voorschoten 2020 (raadsregistratienummer Z/20/049340/217844)

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. Wij zullen verder het beleid volgen. We willen hierbij wel onze zorg uitspreken over de handhaving hiervan. Er wordt al weken, misschien al maanden elke dag vuurwerk afgestoken in Voorschoten. Daar lijkt ook geen enkele handhaving op plaats te vinden. Wij vragen hier aandacht voor.

De **voorzitter**: Het college en de portefeuillehouder hebben dat gehoord.

Het voorstel wordt zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

5.5. Omklappen sociaal domein onderdeel jeugdhulp (raadsregistratienummer Z/20/0048022/212892);

5.6. Wijziging gemeenschappelijke regeling RDOG (raadsregistratienummer Z/20/047793/212430)

Deze voorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

6. BESPREEKPUNTEN

7. Multifunctionele accommodatie (MFA):

7.1. Haalbaarheid Multifunctionele accommodatie (MFA) (raadsregistratienummer Z/19/032925/212290);

7.2. Tijdelijk openhouden van het Cultureel Centrum (raadsregistratienummer Z/19/032925/213587)

De **voorzitter**: Op basis van een haalbaarheidsonderzoek stelt het college voor af te zien van een multifunctionele culturele accommodatie in de Kruispuntkerk. Het voorstel is om de huidige bibliotheek als voorkeursvariant verder uit te werken tot een definitief ontwerp. Er ligt ook een voorstel om het Cultureel Centrum langer open te houden. We behandelen deze twee voorstellen als één agendapunt.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Het CDA is altijd voorstander geweest van een multifunctionele accommodatie in ons centrum op de locatie Kruispunt. Dat staat ook in ons verkiezingsprogramma. We vinden een bruisend centrum belangrijk waar inwoners terecht kunnen voor boodschappen en andere inkopen en waar ondernemers een goede boterham kunnen verdienen en geen leegstand ervaren, een bruisend centrum waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, waar huisvesting en ruimte zijn voor onze verenigingen, cultuur, de bibliotheek en ook een filmzaal, waarbij ons centrum de huiskamer is van Voorschoten. Met andere fracties heeft het CDA eerder het initiatief genomen om woningbouw, verduurzaming, huisvesting voor onderwijs en culturele voorzieningen integraal te benaderen door slimme oplossingen en slimme combinaties te zoeken, op bepaalde plekken geld te verdienen met woningbouw en dat geld vervolgens te investeren op andere locaties in ons dorp, zodat de som meer is dan het geheel der delen. Dat vergt visie, tijd en geduld. Een integrale benadering is nu eenmaal niet eenvoudig en voorzieningen bouw je voor meer dan 60 jaar. Zorgvuldige besluitvorming over onze voorzieningen is daarom geboden, zeker gezien de recente financiële ontwikkelingen. We kunnen ons geld tenslotte maar één maal uitgeven.

Op 14 mei hebben we besloten een aantal varianten voor een culturele voorziening te laten uitwerken. Er liggen nu vier varianten voor ons. Het college stelt voor om variant 1 uit te werken in een definitief ontwerp en de kosten daarvan af te wegen bij de Kadernota 2021. Een multifunctionele accommodatie bij de Kruispuntkerk is daarmee van de baan, terwijl de centrumondernemers en de taskforce vragen om een multifunctionele accommodatie in het centrum van ons dorp en terwijl de Cultuurfabriek aangeeft zich niet geaccommodeerd te voelen op de Wijngaardenlaan. In een recent persbericht wordt zelfs gesproken van "een historische fout". De Vereniging tot Behoud van Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten plaatst kanttekeningen bij de locatie aan de Wijngaardenlaan en de eigenaar van de kerk verzoekt om een paar maanden tijd om zaken nader uit te werken.

Definitieve keuzes over een locatie en een variant kun je pas maken als je zeker weet dat alles goed is onderzocht. Goed onderzoek en een zorgvuldige afweging leiden immers tot een breed draagvlak voor keuzes en besluiten, ook bij onze verenigingen en onze inwoners. Dat vinden wij heel belangrijk. In het voorliggende haalbaarheidsonderzoek ziet het CDA op het punt van het aantal vierkante meters een grote discrepantie tussen variant 2 en variant 3. Variant 2 is te klein. Variant 3 is daarentegen veel te groot en is daarmee onbetaalbaar. Wij zien mogelijkheden in de optimalisatie van kostendragers, in meer woningen of een ander type woningen op de vrijvallende locaties. Dat betekent niet alleen meer inkomsten, maar leidt ook nog eens tot meer woningen in Voorschoten. We zien mogelijkheden in optimalisatie van het fiscale regime. We zien nu ramingen inclusief btw. Dat is kostprijsverhogend, maar ons inziens hoeft btw niet altijd te worden berekend over ramingen in een cultureel centrum. We zien mogelijkheden in extra inkomsten uit huur. Die inkomsten kun je vervolgens inzetten als dekking voor investeringen en exploitatielasten.

Tot slot is het zeer belangrijk dat onze raad zich pas maandag 7 december jongstleden geconfronteerd zag met een rapport waarin de kosten van verduurzaming van gemeentelijk vastgoed, waaronder het gemeentehuis, worden geraamd op ten minste € 6 miljoen en mogelijk zelfs € 11 miljoen. Dat is uitdrukkelijk een nieuw feit dat niet eerder is meegewogen in de besluitvorming. Dit rapport laat zien dat slimme combinaties nodig zijn om verduurzaming mogelijk te maken en betaalbaar te houden.

Wij zien in de genoemde punten aanleiding om in de tijd tussen nu en april 2021 samen met de bibliotheek, de Cultuurfabriek, het Filmhuis en vele anderen, waaronder de eigenaar van de kerk, de mogelijkheden van variant 2 te onderzoeken. Die is qua vierkante meters gelijk aan variant 1, maar gaat uit van een meer optimale opbrengst van kostendragers, inclusief een mee te nemen besparing op verduurzaming van gemeentelijk vastgoed. Daartoe dienen wij een amendement mede in.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. We hebben in de commissie al aangegeven dat we wat ons betreft nu eigenlijk wel lang genoeg gepraat hebben over de multifunctionele accommodatie, niet zozeer in deze periode maar in de afgelopen jaren, en dat het tijd wordt om te gaan kijken wat wel kan en dan ook te komen tot een besluit. We hebben afgelopen maandag een bijeenkomst gehad. Dat was waardevol, want we hebben kunnen zien wat er nog uitgewerkt moest worden. Het voorstel is natuurlijk ook een inschatting. Er wordt nu voorgesteld om variant 1 bij de bibliotheek verder uit te werken en dan het oordeel te vellen bij de Kadernota. We hebben veel begrip voor het gevoel dat we nog niet alles weten. De heer Van Oostrum gaf daar net ook al geluid aan. Dat is natuurlijk ook lastig. Dat is altijd het ongemakkelijke van besturen: je weet nooit of je niet toch nog wat mist als je niet nog wat langer zoekt. We snappen dus heel goed waarom amendement 114 van onder andere het CDA voorligt. Maar we weten ook dat het niet gaat om een klein puzzelstukje dat we missen. Het zijn geen dubbeltjes en kwartjes die we missen. Het gaat om een substantieel probleem wanneer wij willen proberen om iets te realiseren bij bijvoorbeeld de Kruispuntkerk. Het college ziet daarvoor nu geen aanknopingspunten. Daarom zullen wij ook niet meegaan met het amendement. Het is natuurlijk heel fijn als een eigenaar van het Kruispunt, ondernemers of een filantroop met een gigantisch plan komen, maar we hebben echt een substantiële nieuwe bijdrage nodig. Het is niet fair om het college nogmaals op pad te sturen, ook naar betrokkenen, want dat suggereert dat het alleen nog wat knutselen is. Dat is het niet. We komen er in deze periode of in de komende jaren niet meer uit als we opnieuw weer gaan kijken en weer teruggaan.

Op een faire manier een stap zetten is wat GroenLinks betreft ook de basis van amendement 113, dat we indienen met de VVD, D66 en de SP. Dat amendement probeert twee zaken te doen. Het is allereerst een fikse investering. We moeten nog zien hoe haalbaar dat is. De financiën kunnen het komende jaar ook heel veel slechter worden. Het is belangrijk wat dan ons plan B is. Vandaar dat

we ook willen kijken naar variant 0, niets doen: wat zijn daarvan de consequenties en wat kunnen we dan eventueel nog doen? Alleen op die manier hebben we straks ook een zuivere keuze bij de Kadernota, want dan weten we wat de alternatieven zijn. Verder willen we aangeven waarop we willen sturen, want we zien hier dat wensen continu botsen met de beperkte mogelijkheden die de gemeente heeft. Dat is echt al twintig jaar lang zo. We willen dus meegeven waar die ruimte zit, maar de eerste beperking is natuurlijk gewoon financieel. Het zal allemaal niet gratis zijn, maar wat is een redelijke uitgave? De sluiting van het Cultureel Centrum is in het kader van een bezuiniging. Wij denken dat het ontzettend moeilijk uit te leggen is dat wij bezuinigen door extra geld uit te geven. Wat ons betreft is dat dus ook een grens: wat is het financieel kader van het Cultureel Centrum openhouden en probeer een besparing te vinden ten opzichte daarvan. Dat is een natuurlijk kader, ook in de richting van de provincie, waaraan we die bezuiniging beloofd hebben. Aan de andere kant willen we ook aangeven wat we wel willen. Hoe minder, hoe goedkoper, maar we willen ook die ruimte voor cultuur in Voorschoten, waar inderdaad door bewoners om gevraagd wordt, zoals de heer Van Oostrum al zei. Daarom moeten we nadenken over wat dan het minimum is: wat heeft ons dorp ten minste nodig aan bieb, repetitieruimtes, activiteiten voor groepen als ouderen en kinderen, leslokalen? Meer is natuurlijk prachtig. Heel, heel graag, maar hoe hoger de minimumeis, hoe kleiner de kans dat het haalbaar is. Als we er een operagebouw in zetten, zou dat fantastisch zijn, maar dat gaat 'm zeker niet worden. Het amendement luidt:

"Amendement 113.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 10 december 2020,

gezien het raadsvoorstel nr. Z/19/032925/212290,

constaterende dat:

1. *de raad op 14 mei 2020 bij raadsvoorstel Z/19/032925/179685 heeft ingestemd met het beslispunt*
 1. *Multifunctionele accommodatie;*
 - a. *het college te verzoeken om zo mogelijk voor 1 juli een bandbreedte met keuzemogelijkheden op te stellen voor het accommoderen van maatschappelijke activiteiten (wat wil je, wat is mogelijk, waar voel je je verantwoordelijk voor), met name ten behoeve van het cultuurveld en op basis van de Maatschappelijke Agenda. Het college bereidt de bandbreedte voor in overleg met betrokkenen.*
 - b. *Het college te verzoeken om parallel (zo mogelijk voor 1 augustus) de haalbaarheid te onderzoeken van een multifunctionele accommodatie in en om de Kruispuntkerk al dan niet in combinatie met het gemeentehuis en die te vergelijken met de locatie bibliotheek. Hierbij uitgaan van de resultaten van punt 1a.*
2. *het college punt 1a heeft uitgewerkt in raadpleegbrief Z/19/032925/195098 van 30 juni 2020, besproken in commissie B&B van 15 juli 2020, waarna die bandbreedte is uitgewerkt in een viertal te vergelijken opties, zoals in het BBN-rapport verwoord;*
3. *de raad bij eerdere bespreking de intentie heeft uitgesproken om aan te geven welke maatschappelijke activiteiten de gemeente Voorschoten zou moeten huisvesten;*

overwegende dat:

4. *onduidelijk is of de variant genoemd in beslispunt 2 van het voorliggende raadsvoorstel in zijn uiteindelijke uitwerking zal kunnen voldoen aan de in beslispunt 5 van RV Z/19/032925/179685 genoemde kaders voor wat betreft de nota Schuldenbeheersing en het Centrumplan;*
5. *het wenselijk is dat de raad op dit moment kaders meegeeft over de maatschappelijke en culturele activiteiten die de gemeente wil huisvesten, zoals ook onder beslispunt 1a van raadsvoorstel Z/19/032925/179685 verwoord;*
6. *de huidige exploitatielasten van het Cultureel Centrum slechts deels zijn opgenomen in de meerjarenbegroting;*

Besluit:

Beslispunt 2 te wijzigen naar:

2. Variant 1; Huidige bibliotheeklocatie uit te werken tot een Definitief Ontwerp (DO), zodat bij Kadernota 2022 een definitief besluit genomen kan worden, en parallel hieraan uit te werken hoe huidige gebruikers van het Cultureel Centrum bij een eventuele keuze voor variant 0 ondersteund kunnen worden in het vinden van oplossingen voor activiteiten die tot op heden in de grote zaal georganiseerd worden.

Een nieuw beslispunt 3 in te voegen:

3. Bij de uitwerking van het Definitief Ontwerp rekening te houden met de volgende kaders:
- a. er dient ingezet te worden op een netto besparing op de gemeentelijke exploitatie ten opzichte van een situatie met behoud van het Cultureel Centrum;
 - b. Er moet door de gemeente, tegen een maatschappelijk tarief, voorzien kunnen worden in huisvestingsbehoefte van die culturele en maatschappelijke activiteiten waarvoor inwoners niet gemakkelijk het dorp verlaten. Daaronder vallen in ieder geval:
 - de bibliotheek en daaraan verbonden maatschappelijke activiteiten als de Formulierenbrigade en het Taalhuis;
 - ruimte geschikt voor (kleinschalige) voorstellingen en activiteiten voor minder mobiele doelgroepen als kinderen en ouderen;
 - repetitieruimtes voor lokale verenigingen;
 - ateliers en lesruimtes voor individueel en kleinschalig cultureel en maatschappelijk onderwijs;

De andere beslispunten te hernoemen."

Hiermee willen we dus houvast geven, weggkomen van die wensenlijst en in de richting van een concrete oplossing. Dat is ook goed voor de raad, straks bij de Kadernota, want anders begint die hele discussie daar weer van voren af aan. Dat hebben we wat ons betreft nu lang genoeg gedaan. Tot die tijd zullen we, zoals gezegd, het CC ook open moeten houden. We steunen dus ook het tweede raadsvoorstel, maar we willen wel ook voor volgend jaar die extra zekerheid geven. Daarom willen we niet meegaan met het amendement van Voorschoten Lokaal Sterk om het nu nog langer open te houden. Wat ons betreft moeten we voor die tijd al zekerheid geven en dan ook een daadwerkelijk besluit nemen en niet kiezen voor een tijdelijke oplossing.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. In de eerste termijn willen wij graag ingaan op wat vooralsnog ons oordeel is over de vijf varianten die in het rapport van BBN genoemd worden. Ten tweede willen we ingaan op een aantal zaken die ons opvallen in de hele procesgang. Dat is, kort gezegd, de structuur van onze eerste inbreng. Ik begin dus met de vijf varianten. Variant 0, zonder meer, zou toch een nederlaag zijn voor iedereen; zo zien we dat. Variant 0 is wat ons betreft op dit moment alleen een referentie: wat zou er gebeuren als je niets doet, dus zonder investeringen, behalve dat je toch het onderhoud en forse kosten voor verduurzaming van gemeenschappelijk vastgoed zou moeten dragen? Denk daarbij met name aan de bibliotheek. Het wordt dan doormodderen met een BplusC-gebouw dat je openhoudt en de gebruikers van het Cultureel Centrum worden in variant 0 letterlijk op straat gezet. Wij zijn daar niet voor.

Variant 1, bouwen rond de bibliotheek, zien we als suboptimaal, met nadruk omdat de locatie niet de juiste is, maar het is echt niet alleen maar slecht wat er aan variant 1 hangt. Het kan alleen beter. Laten we dat dus proberen.

Aan variant 2, Kruispuntkerk-klein, hangen te veel "nieten" of "net nieten". Het is begrijpelijk dat hier niet veel steun voor is. Wij zijn hier ook niet voor.

Dan komen we bij variant 2+, 2,5 of richting 3. Essentieel daarbij is de locatie Kruispuntkerk. Dat lijkt veel positiefs samen te kunnen brengen. De positie van de bibliotheek moet je daar goed uitwerken, maar we denken dat dit wel kan.

Variant 3 of bijna variant 3, ertegenaan, lijkt ons veruit de beste. Denk aan de kwaliteit, de centrumfunctie, de revitaliserende werking van het dorpscentrum en het feit dat je dit soort kansen om een positieve draai te geven aan activiteiten in het centrum van Voorschoten, misschien niet meer krijgt. We willen het volgende met nadruk zeggen. Veel mensen hebben ons recent gevraagd dit te doen. Voorschoten is gebaat bij de keuze van de Kruispuntkerk als locatie vanwege de kwali-

teit en het aanjagen van vitaliteit van het dorpscentrum. Deze optie wordt naar onze mening te gemakkelijk opzijgeschoven. Daar komt nog bij dat bij variant 3 de investering die de gemeente zou moeten inbrengen, minder dan de helft is dan bij variant 1.

Variant 4 lijkt ons op dit moment buiten bereik. Een investering van € 9,3 miljoen is niet aan de orde.

Tot zover onze mening over de vijf varianten die feitelijk voorliggen in het rapport van BBN. Dan een aantal punten die ons opvallen. Ten eerste: in de aanpak tot nu toe is wat ons betreft onvoldoende gekeken naar het optimaliseren van multifunctionaliteit. We hebben in de raad afgesproken dat dit zeker breder zou worden gezocht dan alleen cultuur met wellicht wat horeca. Denk aan de inbreng van de directeur van de Fortgensschool, mevrouw Overvliet, vorige week in de commissie. Denk aan de mate waarin ondernemers zijn betrokken bij plannen. Ondernemers kunnen bijdragen aan het realiseren van de locatie Kruispuntkerk, maar ze zijn nauwelijks betrokken. Dat zijn voorbeelden van belangrijke partijen die graag zouden willen meedenken in de integrale aanpak. Via de adviesnota Ontvlechting, een compleet ander onderwerp, druppelt er nog wat nieuws binnen over de functies in het huidige gemeentehuis. Dat is niet wat wij verstaan onder een integrale aanpak.

Dan het tweede punt dat ons opvalt: tijd of snelheid. We hebben begrepen dat de raad kennelijk ergernis bij het college zou oproepen als we niet snel een besluit nemen. Onze fractie begrijpt dat niet goed. Waarom heeft het college in 2019 een plan dat bijna gelijk is aan variant 1, dan zonder enige discussie met de raad van tafel geveegd? Ja, dan maak je geen snelheid. Laten we elkaar een hand geven en daar niet moeilijk over doen. Onze fractie is er een groot voorstander van om bij de discussie rond de Kadernota 2022 inderdaad het besluit te nemen. Dus geen vertraging; dat zou geen goede zaak zijn. In het verlengde van onze inbreng vorige week in de commissie Burger en Bestuur komt het er dus op neer dat wij het amendement steunen dat mede wordt ingediend door de PvdA, het CDA, Voorschoten Lokaal Sterk en ONS Voorschoten.

Het derde punt waar ik toch enige opmerkingen over wil maken, betreft verbinden en samenwerken. Dat is toch ook een stokpaardje van dit college. In de commissie Burger en Bestuur hebben wij de wethouder vorige week verzocht opnieuw met de eigenaar van de Kruispuntkerk aan tafel te gaan zitten. De wethouder heeft in die commissievergadering uitgesproken daar niet toe bereid te zijn. Diezelfde avond hebben wij via de app contact gezocht met de eigenaar van de Kruispuntkerk. De ochtend daarna, vrijdagochtend dus, hebben wij een gesprek met hem gehad. Samengevat betrof dat datgene wat in een brief van diezelfde eigenaar van de Kruispuntkerk later aan de raad is gestuurd. Hij wil best iets voor Voorschoten doen, maar het college is nu aan zet. Het college wil dat niet. Er is een patstelling. Wat is dan überhaupt nog de waarde van variant 2 en variant 3 in het onderzoek van BBN? Hebben we daar dan nog iets te kiezen? Als dat op voorhand al vastgelopen is, waarom wordt dat dan nog als optie in het rapport ingebracht? Nogmaals, laat de wethouder optie 2+ uitwerken, zo veel mogelijk richting variant 3. Onze samenleving vraagt daarom. En gun de eigenaar van de Kruispuntkerk vervolgens de door hem gevraagde drie maanden om verder te gaan met een uitwerking.

Het vierde punt waar ik de aandacht op wil vestigen, betreft de kosten. Variant 3 is ook duur, heel erg duur zelfs, maar je krijgt er wel heel erg veel voor terug. Is het dan te duur? Variant 3 is niet uitonderhandeld. Er zitten heel veel losse eindjes en aannames aan; dat is geen understatement. Variant 3 vormt een unieke kans. We hebben als raad de discussie over "duur" helemaal niet gevoerd. Het college heeft al besloten dat het te duur is. Waar een wil is, is meestal ook een weg. Als Voorschoten voor kwaliteit wil gaan, moeten we samen ook de financiële dekking kunnen vinden.

Een ander aan de kosten gerelateerd punt is dat er wordt uitgegaan van een rendement van 5% op de investeringen die HKV zou doen, ruim € 7,5 miljoen. Dat vertaalt zich in de hoogte van de huur en dat zie je vervolgens terug in de exploitatietekorten, maar het zou best wat gunstiger kunnen uitvallen. Dan zijn er ook minder exploitatiekosten te dekken. De laatste opmerking in dit kader: de opbrengsten van het gemeentelijk vastgoed zijn naar onze mening te laat ingeschat.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): U zegt dat er nooit een discussie is geweest over wat "te duur" is. Volgens mij is dit exact het moment waarop wij die discussie moeten gaan voeren. Dan zou mijn vraag aan u zijn: u vindt dat daar nooit over gesproken is, maar wat zou voor u dan de grens zijn? Een hele grote investering voorstellen is natuurlijk heel mooi, maar we weten dat we nog een aantal andere zaken op de rol hebben staan. Ik heb volgens mij ook u horen roepen dat toch voor-

al die investering in scholen mogelijk moet worden gemaakt. Kunt u dus concreter aangeven waartoe u dan bereid zou zijn?

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Dit is eigenlijk een vraag naar de bekende weg, want als er een begroting of een kadernota langskwam, hebben wij, waar dat kon, eigenlijk al sinds de start van dit college geroepen dat je zo concreet mogelijk moet zijn met cijfers. We hebben vorige maand een begroting aangenomen waarin geen cent genoemd wordt voor een multifunctionele accommodatie. Nu zien we een voorstel van € 4,3 miljoen. Er is met geen cent en met geen woord gerept over de invulling van de verduurzaming van gemeenschappelijk vastgoed. Nu blijkt er een rapport te liggen uit november 2019 en de miljoenen vliegen je om de oren, tussen € 6 miljoen en € 11 miljoen. Het is sowieso erg moeilijk om te beoordelen of er nog ruimte is, want er is ook nog een nota Schuldbeheersing geweest met maximaal € 100.000 nieuwe kapitaallasten. We zitten voor 2021 al op de helft. Waar haal je dan € 4,3 miljoen vandaan? Die vraag zou ik aan het college willen stellen. Ik begrijp de essentie van de vraag, maar we krijgen dat er in deze volle agenda niet doorheen. We zullen dat echt anders aan moeten snijden. Als we willen, zouden we met elkaar moeten kijken hoe we de kaders van de begroting kunnen oprekken. Dan zou je de vraag kunnen stellen hoever de samenleving in Voorschoten bereid zou zijn om voor kwaliteit, de locatie Kruispunt, de portemonnee te trekken. Dan zou je inderdaad kunnen denken aan de ozb niet-wonen en de ozb wonen. Daarnaast zijn er ondernemers die staan te popelen om mee te doen, maar zij zijn buiten schot gehouden. Er zijn nog alternatieve kostendragers te vinden. Het is niet uitonderhandeld. Ik zei net al: als je op een investering van € 7,5 miljoen 5% rendement verwacht, kan het best zo zijn dat je de zaak op voorhand zo voorstelt dat het niet realiseerbaar is. Maar zover zijn we nog niet. Kortom, er is nog een boel over te zeggen en te bedenken.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. In 2006 klapte het college van Voorschoten bijna uit elkaar over Het Huis van Voorschoten, eigenlijk de voorloper van de multifunctionele culturele accommodatie. Een van de gevolgen van dat prestigeproject, dat nooit doorging omdat het veel te duur was, was dat een raadslid van de PvdA, Ferry Rondagh, zich afscheidde van de PvdA-fractie. Eigenlijk was dat indirect de geboorte van de fractie van ONS Voorschoten. Ik heb net gehoord dat er wat dat betreft niet veel veranderd is: ONS Voorschoten gaat nog steeds voor een veel te duur prestigeproject midden in het dorp; mooie plannen zonder financiële onderbouwing en zonder realiteitszin. De SP is daar nooit voorstander van geweest. De SP wil graag een goed pand voor de bibliotheek en een goed pand voor culturele verenigingen, een pand dat betaalbaar is voor de gemeente maar ook voor de bibliotheek en haar gebruikers en voor de verenigingen, zodat zij de contributies niet omhoog hoeven te gooien, een pand waar jong en oud, ongeacht het budget, in contact kunnen komen met cultuur, muzieklessen, danslessen, zanglessen, voorstellingen, grote en kleine podia en natuurlijk de bibliotheek en alle educatieve functies die daarbij horen. Daarom heeft de SP al jaren geleden gezegd dat wij het liefst zien dat het bibliotheekpand gerenoveerd en uitgebreid wordt tot zo'n multifunctionele culturele accommodatie, want dat is de meest realistische optie om hiervoor te kiezen. De SP is daarom tevreden over het voorstel van het college. Dat steunen wij dus ook. Daarom steunen wij ook het amendement dat de heer Deuzeman van GroenLinks zojuist heeft ingediend, want op die manier geven we al wat duidelijker aan welke kant het op moet.

Waar de SP geen voorstander van is, is vertraging, want we wachten al bijna twintig jaar op duidelijkheid. Het Cultureel Centrum gaat dicht. We moeten nu, op dit moment, de mensen van de bibliotheek en de culturele verenigingen in Voorschoten duidelijkheid bieden. Dat doen we door vandaag een besluit te nemen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Op 19 maart 2019 boden de fracties van de VVD, het CDA, ONS Voorschoten en de Partij van de Arbeid de voorzitter van de raad een initiatiefvoorstel aan over een samenhangend en ook duurzaam gemeentelijk accommodatiebeleid. Dat initiatiefvoorstel is de basis voor het accommodatiebeleid en de multifunctionele accommodatie waar we vandaag over spreken, al is van die samenhang en die duurzaamheid nog maar heel weinig over. Vandaag praten we dus over een voorstel dat het predicaat multifunctionele accommodatie niet waardig is. Spreek dan van "een bibliotheek-plus" of iets dergelijks. Het interessante is dat het met het amendement van de coalitie nog een graadje erger wordt, maar daar ga ik straks op in. U kent het standpunt van de Partij van de Arbeid over het collegevoorstel. In een open brief hebben wij samen met het CDA, ONS Voorschoten en Voorschoten Lokaal Sterk onze zorgen hierover geuit en we hebben die zorgen van argumenten voorzien. Niet iedereen was blij met onze open brief. Het jammere is vervolgens dat een inhoudelijke reactie ontbrak en dat een uitnodiging uitbleef voor

een gesprek om de zorgen toe te lichten. Het gesprek vond niet plaats en in de raadscommissie weerklonk het trompetgeschal van de meestertrumpettist.

Ons amendement ligt naadloos in het verlengde van onze eerdere uitingen. Ook wij vinden het belangrijk dat we een besluit nemen over een locatie en straks bij de Kadernota, maar als er zo weinig enthousiasme in het dorp is over het collegevoorstel en als er te veel vragen overblijven, behoor je als raad en als gemeentebestuur een ultieme poging te doen om nog eens te kijken naar een andere variant in het centrum. Dat hoeft het werken aan een definitief ontwerp van variant 1 niet in de weg te staan. Laten wij zowel bij het opstellen van het definitief ontwerp voor variant 1 als bij de ultieme poging die wij voorstaan, ook stilstaan bij de verduurzamingsopgave, die immers een van de uitgangspunten was toen wij kwamen met het samenhangende accommodatiebeleid. Welke kosten kan de gemeente besparen als je op een verstandige manier gemeentelijk vastgoed kunt afstoten? Er is al over gesproken: pas afgelopen maandag kregen wij als raad een rapport uit november 2019 - dat is volgens mij een jaar geleden - over de kosten hiervan. Als de bibliotheek grondig wordt verbouwd en als hetzelfde met het gemeentehuis zou gebeuren, loopt het bij de bibliotheek op tot zo'n 7 ton en bij het gemeentehuis tot € 3 miljoen. Ik weet niet of de weging hiervan uiteindelijk tot andere conclusies leidt bij de locatiekeuze van de MFA, maar ik weet wel dat de raad niet in de gelegenheid is gesteld om deze gegevens in de afwegingen en in de besluitvorming te betrekken. Dat zou wel hebben moeten. Het amendement, dat mede wordt ingediend door het CDA, ONS Voorschoten en Voorschoten Lokaal Sterk, luidt:

"Amendement 114.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 10 december 2020,

gezien het raadsvoorstel nr. Z/19/032925/212290,

overwegende dat:

- 1. het college en de gemeenteraad uiterlijk tijdens de vaststelling van de Kadernota 2022 kunnen besluiten over de totstandkoming van een Multifunctionele Accommodatie (MFA) in Voorschoten;*
- 2. de te ontwikkelen MFA een gebouw wordt dat op slimme wijze een combinatie van culturele en maatschappelijke functies huisvest, zo veel mogelijk op één plek, waardoor de in het coalitieakkoord genoemde kruisbestuiving tussen culturele en maatschappelijke functies eenvoudigweg plaats kan vinden;*
- 3. daarbij de voor- en nadelen van huisvesting van het gemeentelijk Wmo/Inburgeringsloket/gemeentelijke balie in de MFA worden meegewogen;*
- 4. de financiële positie van de gemeente Voorschoten beperkende randvoorwaarden stelt aan zowel de investeringsuitgaven als de jaarlijkse exploitatiekosten;*
- 5. het daarom noodzakelijk is op korte termijn volledig inzicht te hebben in a) de mogelijkheid van alternatieve kostendragers (bijdrage ondernemers, organisaties, fondsen) en verdienmodellen, b) de kosten van het in gebruik houden van bestaand gemeentelijk vastgoed tegen de achtergrond van eisen met betrekking tot verduurzaming, en c) de opbrengsten van verkoop van gemeentelijk vastgoed;*

constaterende dat:

- 1. de Voorschotense ondernemersvereniging (VOV) en de Taskforce Centrum de voorkeur hebben uitgesproken een MFA te realiseren in het centrum, met het oog op versterking van het centrum;*
- 2. de Cultuurfabriek grote aarzelingen heeft bij de door het college voorgestelde voorkeursvariant 1 en heeft verzocht de komende maanden een variant 2+ met minimaal het aantal m² als bij variant 1 uit te werken;*
- 3. de bibliotheek in dit kader haar voorkeur heeft uitgesproken voor de verbouwing en verbetering van de bibliotheek, heeft aangegeven de voordelen te zien van realisatie van een MFA in het centrum en daar altijd constructief aan mee heeft gewerkt en nog steeds mee wil werken wanneer zij kan beschikken over voldoende aaneengesloten m² om haar activiteiten uit te kunnen voeren;*

4. uit de technische briefing van de raad op 7 december 2020 is gebleken dat de op blz. 53 gepresenteerde netto-opbrengst van de grondexploitatie een ander (en positiever) beeld kan krijgen wanneer wordt uitgegaan van andere vooronderstellingen;
5. de raad het op 22 november 2019 uitgebrachte rapport waarin wordt ingegaan op de kosten van verduurzaming gemeentelijk vastgoed niet heeft kunnen meenemen in zijn integrale financiële afwegingen, omdat dit rapport pas op 7 december 2020 aan de raad is aangeboden;

Besluit:

t.a.v. Beslispunt 1:

1. Af te zien van een Multifunctionele Culturele Accommodatie (MFA) in en om de Kruispuntkerk;

te wijzigen in:

- Tussen januari en uiterlijk 30 april 2021 in samenspraak met belanghebbenden een aanvullend onderzoek te doen naar een variant 2+ die zich richt op a) een vergroting van het aantal m² gebruiksruimte t.o.v. variant 2, b) de mogelijkheden van aanvullende functies en kostendragers worden onderzocht en c) een nadere analyse plaatsvindt van de financiële effecten van verkoop van het gemeentelijk vastgoed - inclusief de besparingen die bij verkoop ontstaan vanwege het niet optreden van verduurzamingsinvesteringen, zoals genoemd op bladzijde 53 van het rapport Haalbaarheidsstudie accommodatiebeleid en locatiekeuze Voorschoten;

t.a.v. Beslispunt 2:

2. Te kiezen voor Variant 1; Huidige bibliotheeklocatie als voorkeursvariant en deze variant uit te werken tot een Definitief Ontwerp (DO), zodat bij Kadernota 2022 een definitief besluit genomen kan worden;

te wijzigen in:

- Parallel aan het onderzoek genoemd onder gewijzigd beslispunt 1, variant 1 uit te werken tot een definitief ontwerp, zodat het mogelijk is bij de Kadernota 2022 hierover, in samenhang met variant 2+, een besluit te nemen;

t.a.v. Beslispunt 3:

3. Voor het opstellen van een DO voor de realisatie van een MFA aan de Wijngaardenlaan in de begroting 2021 een incidenteel budget ad € 15.000 beschikbaar te stellen en te dekken uit de concernreserve;

aan te vullen met:

- Voor het aanvullend onderzoek genoemd in beslispunt 1 in de begroting 2021 een incidenteel budget ad € 15.000 beschikbaar te stellen en te dekken uit de concernreserve, zodat het mogelijk is bij de Kadernota 2022 hierover in samenhang met variant 1 een besluit te nemen."

Dan het amendement van de coalitie. Eerlijk gezegd is dat een van de meest cynische amendementen van de afgelopen jaren, met een voorspelbare uitkomst. Want wat staat er in gewone mensentaal in het amendement? Eén: anders dan het college kiezen we nog niet voor variant 1. Twee: want we betwijfelen of het plan voldoet aan de nota Schuldbeheersing en het Centrumplan. Ik kan het antwoord op die vraag overigens al voorspellen. Drie: het mag niet € 155.000 aan extra kosten ten opzichte van de begroting bedragen. We horen andere bedragen noemen, misschien wel slechts € 70.000; het moet in ieder geval veel minder zijn. Vier: het Filmtheater lijkt verdwenen en qua culturele functies moet alles wat ook maar enigszins in omringende gemeenten kan plaatsvinden, daar dan ook maar gebeuren. Het resultaat is een volledig uitgekleeft MFA, een bibliotheek met een klein plusje. De PvdA wil dat de raad in het voorjaar een keuze kan maken tussen twee varianten: een variant die de uitkomst is van het traject dat met het definitief ontwerp wordt ge-

start en een variant 2+. Dan moet elke partij maar aangeven wat zij voor cultuur overheeft en hoe je nog iets overeind houdt van dat beoogde samenhangende en duurzame accommodatiebeleid. Het trieste is dat als de raad kiest voor het amendement van de coalitie, Voorschoten straks met volledig lege handen blijft staan.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Ik vind deze uitleg van ons amendement bijzonder cynisch, een van de meeste cynische uitleggen die ik de afgelopen jaren gehoord heb. Het gaat er zeker niet om dat hier een uitgekledde bibliotheek-plus uit komt. Het gaat erom dat we een reëel kader mee moeten geven. Ik hoorde de heer De Graaf net zeggen dat iedere partij maar eens moet aangeven wat ze hiervoor overheeft. Die vraag kan ik nu direct bij de heer De Graaf neerleggen: wat heeft u dan wél over voor deze multifunctionele accommodatie?

De heer **De Graaf** (PvdA): Ik heb voor een multifunctionele accommodatie de hoeveelheid geld over die past bij een volwaardige multifunctionele accommodatie die betaalbaar is omdat er ook andere kostendragers bij betrokken zijn. Ik heb daar ook een andere benadering voor over van de omgang met het gemeentelijke vastgoed bij de bibliotheek en bij het gemeentehuis, waar miljoenen in gaan zitten als we dit volstrekt ontkoppelen van de besluitvorming die nu plaatsvindt. Dat is wat er aan de orde is. U kunt van mening zijn dat mijn interpretatie van uw amendement onjuist is - dat is uw goed recht - maar ik hou daar nog maar even aan vast, want ik zou graag van u willen horen waarom het Filmtheater niet wordt vermeld in het amendement en wat u precies bedoelt met het voorgestelde beslispunt over het financiële kader. Als u daar nou een bedrag bij geeft, weten de uitwerkers ook precies waar ze rekening mee moeten houden.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): De heer De Graaf stelt mij nu een vraag terug, terwijl wij die bedragen en die randvoorwaarden toch daadwerkelijk genoemd hebben. Ik zal u zeggen waarom het Filmtheater er niet zo specifiek in voorkomt. We hebben een aantal minimale eisen neergelegd. Daarbij hebben we gezegd: wat is voor ons het minimum waaraan een plan moet voldoen zodat wij nog enigszins kunnen zeggen dat het goed is voor Voorschoten? Ik heb al aangegeven dat het heel mooi zou zijn als er meer kan, maar we moeten reëel zijn, want we hebben twee belemmeringen. Ik heb ook nog niet van de heer De Graaf gehoord wat hij bedoelt met "een volwaardige accommodatie". Ik heb ook nog steeds geen getallen gehoord. Meneer De Graaf, u kunt wel zeggen dat wij moeten aangeven waaraan anderen moeten voldoen, maar dat doet u zelf ook steeds niet. Het enige wat ik u van u hoor, is dat u er nog wel enkele jaren vertraging voor overhebt.

De heer **De Graaf** (PvdA): Meneer Deuzeman, u maakt nu echt een karikatuur van datgene wat ik zeg, maar ik vind het fijn dat u nu expliciet uitspreekt dat de coalitie het Filmtheater op de tweede of derde plaats zet met betrekking tot de nieuwe accommodatie. Ik heb expliciet uitgesproken - misschien heeft u dat niet gehoord - dat ook ik van mening ben dat er niet nog jaren gedelibereerd moet worden en dat besluitvorming moet plaatsvinden aan de hand van twee varianten die bij de discussie over de Kadernota beide op tafel liggen. Dat heeft helemaal niets te maken met nog jaren vertraging, meneer Deuzeman.

De heer **Maassen** (SP): In het amendement dat de heer De Graaf "het coalitieamendement" noemt maar waarvan ook de SP ondertekenaar is, wordt duidelijk aangegeven wat er in ieder geval in die multifunctionele culturele accommodatie moet komen. De heer De Graaf hoor ik daar geen uitspraak over doen. Ik hoor hem zeggen dat hij een zo compleet mogelijke accommodatie wil, maar ik hoor hem niet zeggen wat daar dan minimaal in moet zitten om hem tevreden te stellen. Dat is heel makkelijk, want dan kun je heel makkelijk andere amendementen afkraken en afschieten, maar als je jezelf niet hoeft uit te spreken, kun je daar ook niet op aangesproken worden. Meneer De Graaf, ik daag u nu dus uit om aan te geven wat er volgens de PvdA minimaal in de culturele accommodatie moet komen en wat dat maximaal mag kosten.

De heer **De Graaf** (PvdA): U geeft zelf geen antwoord op die vragen en u vraagt het aan mij. Laten we dit gekissebiss even achter ons laten. Waar het ons om gaat ...

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter, ik maak hier bezwaar tegen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Wacht even.

De heer **Maassen** (SP): Nee, dat doe ik niet, want ik maak hier bezwaar tegen.

De **voorzitter**: Nee, meneer Maassen, stop. Laat de heer De Graaf even spreken. Dan krijgt u nog de kans voor een vervolginginterruptie.

De heer **De Graaf** (PvdA): Wij zeggen: laten we nou een ultieme poging doen om straks, in april, twee alternatieven naast elkaar te leggen: het alternatief waar de coalitie aan denkt en een ander alternatief, waar wij goede hoop op hebben. Bij beide weten we niet zeker wat het wordt. Op die manier laten we Voorschoten zien dat we serieus omgaan met datgene waarvoor wij in de raad zitten, namelijk zo goed mogelijke voorzieningen op het terrein van bibliotheek en cultuur voor Voorschoten.

De **voorzitter**: Ik weet niet of de heer Maassen nog wil, maar ik ga u wel allemaal vragen om kort te zijn, want anders loopt het vanavond heel erg uit en dat willen we niet.

De heer **Maassen** (SP): Ik constateer dat de heer De Graaf anderen verwijt geen keuzes te maken, maar zelf op geen enkele manier duidelijk aangeeft wat hij dan wil en hoeveel dat mag kosten, zodat hij straks, als er twee voorstellen naast elkaar liggen, alle vrijheid heeft om te zeggen: ja, maar dat bedoelde ik niet. Als hij zelf niet uitspreekt wat hij bedoelde, is hij alleen maar andere plannen aan het affakkelen, zonder zelf met realistische alternatieven te komen omdat hij denkt dat dat in electoraal opzicht beter staat. Dat vind ik laffe politiek.

De **voorzitter**: Ik weet niet of de heer De Graaf daar nog op wil reageren. Die kans moet ik hem op z'n minst bieden.

De heer **De Graaf** (PvdA): Ik denk dat het beter is dat ik daarvan afzie en dat ik mijn kostbare tijd voor later deze avond bewaar.

Mevrouw **Boom** (D66): Ik wil toch nog even aangeven dat juist de heer De Graaf er iedere begrotingsbehandeling zijn mond vol van heeft dat de gemeente te veel geld uitgeeft en geen goed financieel beleid voert. Wij geven een helder kader: minder dan de huidige kosten van het huidige Cultureel Centrum. Wat is uw antwoord, meneer De Graaf?

De heer **De Graaf** (PvdA): Als u nou eerst eens aangeeft om hoeveel geld het gaat als u het heeft over "minder geld" ... Want daar is volstrekte onduidelijkheid over. De ene partij van de coalitie geeft daar heel andere cijfers over dan de andere partij. Nogmaals, het gaat er niet alleen om hoeveel geld wij willen uitgeven. Het gaat er ook om hoe wij andere kostendragers kunnen vinden en hoe wij kunnen besparen op andere gebieden van de gemeentelijke begroting, zoals op het terrein van de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed. Dat moet je dan op een gegeven moment in z'n totaliteit bekijken. Ik weet ook dat de totale financiële middelen beperkt zijn. Dat weten we allemaal en daar hou ik ook rekening mee.

Mevrouw **Boom** (D66): Ik denk dat wij wederom kunnen constateren dat er geen antwoord wordt gegeven op onze vragen.

De **voorzitter**: U bent het allemaal bijna, maar nog net niet eens. Dat is mijn indruk.

Mevrouw **Boom** (D66): Voorzitter. Wat D66 betreft wordt vanavond een historische avond in de Voorschotense politiek. Na bijna twintig jaar onderzoek naar en discussie over de realisatie van een multifunctionele culturele accommodatie in ons dorp wordt eindelijk een knoop doorgehakt. Onze door vele dorpsgenoten geliefde bibliotheek in het markante jaren 30-schoolgebouw aan de Wijn-gaardenlaan, slechts 100 stappen verwijderd van het Deltaplan, wordt wat ons betreft verduurzaamd en verbouwd tot een aangename culturele ontmoetingsplek. De informatieset van afgelopen maandag heeft voor D66 bevestigd dat het onderzoek naar de verschillende varianten zeer gedegen is uitgevoerd. Natuurlijk blijven het schattingen. Dat kan niet anders, maar de resultaten zijn, hoe je het ook wendt of keert, overduidelijk: dit is de enige reële optie. Laten we die optie omarmen en er iets moois van maken. Ons standpunt is duidelijk. Ik zal het betoog van vorige week, noch ons persbericht herhalen. Wat D66 betreft is dit de enige te rechtvaardigen keuze. Laten we nu onze energie focussen op het financieel mogelijk maken van deze keuze. We zijn blij om te horen dat de bibliotheek hier zelf ook een flink aandeel in wil nemen. Zoals bekend kan wat onze fractie betreft de eventuele opbrengst van de verkoop van het A&B-huis een-op-een worden ingezet. Samen met GroenLinks, de VVD en de SP hebben wij een amendement ingediend. Hiermee geven we het college enkele kaders mee voor de uitwerking van de definitieve plannen. Het is voor

ons belangrijk dat de nieuwe culturele accommodatie geen hogere exploitatielasten met zich meebrengt dan het huidige Cultureel Centrum.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Mevrouw Boom verwijst naar de duidelijke en transparante bijeenkomst die we allemaal afgelopen maandag hebben gehad, maar ik krijg graag een reactie van mevrouw Boom, want daar is in antwoord op een vraag van ONS Voorschoten naar voren gekomen dat de kapitaallasten van variant 1 € 120.000 per jaar zijn. Die ruimte is er helemaal niet. Wil mevrouw Boom dan weglopen van de afspraken die we in de nota Schuldbeheersing hebben gemaakt? Is dat de transparantie die zij nastreeft?

Mevrouw **Boom** (D66): Ik dank de heer Van der Elst voor zijn vraag. Ik denk dat heel duidelijk is dat dit qua kosten de minst risicovolle variant is voor ons dorp, een MFCA die gewoon bij de omvang van ons dorp past. Er zijn gewoon nog financiële vragen, zoals ik net heb aangegeven, maar wij hebben er vertrouwen in dat we die volgend jaar bij de Kadernota met z'n allen gaan tackelen.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Ik heb mijn oren goed open, maar mevrouw Boom geeft geen antwoord op mijn vraag. Als je voor variant 1 kiest, blaas je de nota Schuldbeheersing op. Is dat dan wat u wil?

Mevrouw **Boom** (D66): Dat klopt niet. Wij moeten nog naar het financiële plaatje gaan kijken. Er ligt nog helemaal geen definitief financieel voorstel. Ik heb net aangegeven dat dat ook niet gemakkelijk wordt, maar wij denken dat het met deze variant in elk geval de eenvoudigste financiële zoektocht wordt en wij hebben er vertrouwen in dat dat gewoon gaat lukken.

Wij geven met ons amendement ook een beperkte wensenlijst mee van de faciliteiten die we minimaal zouden willen terugzien in de nieuwe MFCA. Wij realiseren ons dat niet alle culturele betrokkenen blij zijn met de door ons gemaakte keuze. Desalniettemin hopen wij van harte dat ook zij zich straks kind aan huis zullen voelen in een nieuwe MFCA en dat al onze culturele organisaties en groepen gezamenlijk de puzzel gaan leggen die leidt tot een optimaal en multifunctioneel gebouw waar alle Voorschotenaren nog decennia met veel plezier zullen komen.

De heer **Van den Dool** (VVD): Voorzitter. Vanavond nemen wij een belangrijke eerste stap in het dossier MFA. Hierna volgt inderdaad pas de uitwerking, zowel qua inhoud als qua financiën. Daar gaat het vanavond dus nog niet over. Waar het wel over gaat, is dat wij een aantal kaders meegeven om die uitwerking tot een goed gevolg te laten leiden, waarbij wij een goede keuze kunnen maken die voor Voorschoten haalbaar en belangrijk is.

De multifunctionele accommodatie komt ook voort uit een accommodatiebeleid waarin een aantal oudere locaties, meerdere locaties, van Voorschoten zullen gaan vervallen. Daarvan is het Cultureel Centrum natuurlijk de belangrijkste. We zullen moeten aangeven wat we daarmee moeten gaan doen. De VVD heeft ook altijd gezegd dat wij positief willen bijdragen aan het debat. Wij vinden het ook belangrijk dat de gemeenteraad een aantal zaken meegeeft die je in ieder geval wil. Je zou ook kunnen zeggen dat je minimaal die zaken wil. Laat ik het zo zeggen: die zaken zou je in ieder geval willen hebben. Die kun je handig met elkaar combineren. Die functies kunnen elkaar versterken en kunnen ook handig samen bij elkaar op één plek bestaan.

Niet alleen die inhoud is belangrijk, maar ook het financieel kader, want wij zijn nog steeds gebonden aan de kaders van het financieel herstel. Wij kunnen helaas niet zomaar alles doen. Dat laat natuurlijk onverlet dat je wel eigen initiatief kunt ontplooiën, maar dit gaat om wat de gemeente doet. Wij willen daarbij een financieel kader meegeven. Het moet uiteraard binnen het financiële kader dat is gesteld door het financiële herstelplan, maar daar waar mogelijk willen wij uiteraard een besparing realiseren op de exploitatie. Dat vinden wij belangrijk en dat geven wij dan ook mee in het amendement, omdat dat naar onze zin niet duidelijk genoeg in het hoofdvorstel stond.

Qua inhoud geven wij mee dat wij een handige combinatie zien in een aantal functies. Nogmaals, dat zijn functies waarvan wij zeggen: die functiecombinatie willen wij graag in ieder geval zien op de plek van de huidige bibliotheek, waarbij de bibliotheek uiteraard de grootste factor is. Het gebouw van de bibliotheek zal in dit voorstel ook enigszins moeten worden opgeknapt c.q. verduurzaamd, maar daar kan de wethouder natuurlijk ook iets over zeggen. Dat biedt ook kansen om de functies die we daar graag minimaal in zouden willen hebben, handig te combineren. Ook in die zin

is die combinatie van het fysieke gebouw plus de inhoud van die functies belangrijk om bij de komende uitwerking in ogenschouw te nemen.

In het amendement staat ook welke combinatie wij graag in elk geval samen zien. Dat betreft uiteraard de bibliotheek, als de grote drager. De bibliotheek kan wat dat betreft ook een grotere eigen bijdrage leveren. We vinden het niet onbelangrijk om dat nog te noemen. Daar kunnen een aantal functies bij komen, bijvoorbeeld lesgeven. Dat kan muziekles zijn. Het kan uiteraard ook lesgeven als onderdeel van de nieuwe taken van de bibliotheken zijn. Er zijn ook nog overige functies, zoals kleinschalige voorstellingen en activiteiten, bijvoorbeeld gericht op speciale doelgroepen, bijvoorbeeld kinderen. Dat soort functies zien wij graag in elk geval gecombineerd. Dat lijkt ons een mooie combinatie. Dat leidt waarschijnlijk ook tot een haalbaar financieel plaatje, want dat haalbare financiële plaatje moeten wij in ogenschouw nemen met alle andere wensen die bij de Kadernota over een halfjaar op ons afkomen. Als je al je geld op dit onderwerp zou willen zetten, zul je bij alle andere onderwerpen je mond moeten houden en genoeg moeten nemen met wellicht niks of in elk geval geen verandering. Daarom geven wij deze kaders mee, zoals wij ook in de commissie hebben aangegeven: een financieel kader om ons netjes aan de regels te houden die we gesteld hebben. Want we weten dat je, als je meer doet, tegen belangrijke nadelen en uit het financieel kader gaat lopen. Ik heb al gezegd dat wij qua inhoud meegeven welke functies wij in elk geval graag zien. Bij de nadere uitwerking zien wij graag of wellicht nog andere dingen mogelijk zijn met deze gestelde kaders. Wij zien ernaar uit om die keuze over een halfjaar te gaan maken.

De heer **Maassen** (SP): Vorige week in de commissiebehandeling heb ik de heer Van den Dool namens de VVD volgens mij horen zeggen dat hij nog geen keuze wilde maken tussen de verschillende opties. Vandaag hoor ik hem uitspreken dat hij kiest voor een culturele accommodatie op de plek van de bibliotheek. Dat vind ik een goede keuze van de VVD, maar wat is er in de tussentijdse week gebeurd?

De heer **Van den Dool** (VVD): Ik kan dat relatief eenvoudig wegnemen, want ik denk dat een aantal mensen misschien niet helemaal goed hebben gehoord dat wij in de commissie inderdaad nog geen hele duidelijke keuze wilden maken, omdat wij het belangrijk vonden dat de raad zich in die commissievergadering nog over die kaders zou uitspreken. We vonden het belangrijk om andere mensen te horen. Er is in de tussentijd ook nog een aparte sessie geweest over de financiën. Die vonden wij ook belangrijk en die hebben wij ook nodig gehad om die keuze goed te kunnen maken. Wat dat betreft zijn wij daar nu al klaar voor. Dat is eigenlijk wat ik in de commissie zei: op dat moment was dat nog niet zo, maar gezien alles wat daarna gebeurd en besproken is, zijn wij daar nu wel toe gekomen.

De heer **Van Oostrum** (CDA): We hebben de heer Van den Dool de afgelopen jaren vurig en intensief horen praten over versterking van het Centrum. Daar moest van alles gebeuren. Het MOC-terrein moest op de schop. Er moest nagedacht worden over slimme combinaties. We hebben de heer Van den Dool uitgebreid horen pleiten voor verplaatsing van de functie van het gemeentehuis naar het dorp. Zijn de centrumontwikkeling en de verduurzaming van het gemeentehuis voor u geen relevante zaken meer? Of heeft u daar ook een draai gemaakt?

De heer **Van den Dool** (VVD): Ik heb geen draai gemaakt. Ik draag het Centrum nog steeds een warm hart toe. Daar zullen wij ook absoluut maatregelen in moeten nemen. Die hebben niet alleen te maken met een multifunctionele accommodatie. De maatregelen die wij zullen moeten nemen, zullen wij ook samen met de ondernemers moeten nemen die daar zitten. Daar verwachten wij ook een hele hoop initiatieven voor, maar die initiatieven zullen wellicht ook compleet anders zijn dan een multifunctionele accommodatie. Daar wil en kan ik nog niet heel veel over zeggen, want dat is vooral aan degenen die daar zitten. Wat dat betreft gaan wij dus nog wat doen. Wij willen met deze keuze dus ook nog enigszins geld overhouden om die revitalisatie en die impuls van het Centrum mogelijk te maken. Wij willen nu dus niet alles in feite in één keer al uitgeven.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Wij hebben samen met het CDA, de PvdA en ONS Voorschoten een amendement ingediend waarin wij zeggen dat wij het een gemiste kans zouden vinden wanneer nu besloten wordt om uitsluitend de Wijngaardenlaan verder uit te werken en de overige varianten te laten voor wat ze zijn. De keuze die nu voorligt, gaat niet over iets kleins wat over een jaartje weer vergeten mag worden. Het gaat hier over een keuze waar we het de komende 50 of misschien wel 60 jaar mee moeten gaan doen. Natuurlijk is het belangrijk om daadkracht te tonen, maar het gaat hier om het voorbereiden van een beslissing die in juli in

de Kadernota genomen gaat worden. Er is dus nog tijd, zonder dat er tijd verloren gaat. Ik vraag het college dus om die tijd goed te gebruiken, te overleggen met al die partijen die zich onvoldoende gehoord voelen, bijvoorbeeld de Taskforce Centrum, de OGLV, de centrumondernemers en de eigenaar van de Kruispuntkerk en om de verschillende varianten echt zodanig te onderzoeken dat er een goed onderbouwde keuze gemaakt kan worden. Het gaat vooral om de leefbaarheid van ons dorp, om het culturele, maatschappelijke en economische klimaat. Wij hebben dit amendement dus mede-ingediend en wij hopen dat het college dit amendement overneemt. Voor het overige sluit ik me aan bij de woorden van de andere initiatiefnemers van dit amendement.

Nu even over het openhouden van het Cultureel Centrum, want dat wilt u ook gelijk bij dit punt behandelen. Wij kunnen instemmen met het tijdelijk openhouden van het Cultureel Centrum, zodat toneel, jazz, films en cultuur door kunnen blijven gaan, maar tegelijkertijd verdienen de gebruikers van het Cultureel Centrum meer duidelijkheid. Zij hoorden pas een paar weken geleden dat zij in het Cultureel Centrum kunnen blijven zitten. Het besluit spreekt van een jaar. Ik heb hier twee vragen over. Kunt u garanderen dat zij in 2021 vervangende huisvesting hebben? De tweede vraag is: kunt u de gebruikers van het Cultureel Centrum toezeggen dat zij tijdig geïnformeerd zullen worden over het stopzetten dan wel het niet voortzetten van het gebruik van het gebouw?

Wethouder **Cramwinckel**: Voorzitter. Ik ben heel blij dat deze discussie eindelijk in de gemeenteraad wordt gevoerd, omdat wij allemaal, toen wij begonnen met dit college, een droom hadden. Een van de elementen van die droom was het realiseren van een multifunctionele accommodatie. Er zijn veel onderzoeken gedaan. Er is heel veel uitgezocht. Wij staan vanavond op een beslissend punt; dat is al door verschillende sprekers aangeduid. Ik denk dat de kernvraag is hoeveel informatie je eigenlijk nodig hebt om besluiten te nemen. Het college is tot de conclusie gekomen dat als je de verschillende varianten en ook de verschillende criteria bekijkt, er eigenlijk maar één logische keus is. Dat is de bibliotheekvariant. Waarom is dat zo logisch? Dat heeft op de eerste plaats te maken met het feit dat het een echte multifunctionele accommodatie gaat opleveren, met ruimtes voor repetities, gesprekskamers, cursussen, een zaal die voor films gebruikt kan worden maar ook voor andere doelen, zalen die gebruikt kunnen worden voor lezingen, bijeenkomsten, repetities et cetera. Dat is dus een heel breed concept, maar wel binnen de grenzen van wat haalbaar is. Dat is heel belangrijk. Ik heb veel fracties horen zeggen: het gaat over kwaliteit of het gaat over prijs. Maar er speelt nog veel meer. Het gaat ook over realiseerbaarheid: in hoeverre zijn wij als relatief kleine gemeente in staat om zo'n optie te realiseren? Dan kun je niet ontkennen dat een constructie waarbij wij als eigenaar van de bibliotheek en met één hoofdspeler, namelijk de bibliotheek, een variant willen uitwerken, qua realiseerbaarheid veruit de simpelste constructie is. Daar komt nog iets bij: die constructie biedt ook de beste garanties op het beheersen van allerlei risico's, die ongetwijfeld nog zullen optreden in de uitvoering. We hebben daar een vrij goed beeld van. Dat is tegelijkertijd ook een enorm nadeel van de Kruispuntkerkvariant, welke variant je daarvan ook neemt. Het nadeel daarvan is namelijk dat je met een private partij afspraken moet maken. Dat is per definitie veel ingewikkelder. Dan gaat het niet alleen om de investering, maar ook om de exploitatie. Ik snap de fracties die zeggen: kunnen we nou niet nog een route bewandelen waarbij we in een aantal maanden nog de Kruispuntkerkvariant uitzoeken in enigerlei vorm, in een kleinere of grotere vorm et cetera? Ik denk dat we hier duidelijk een streep moeten trekken. Het college kiest voor helderheid, duidelijkheid en daadkracht, maar sluit tegelijkertijd niet uit dat er nog verder onderzoek wordt gedaan aan die Kruispuntkerk. Dat zou kunnen, maar dan is dat geheel in het kader van het private initiatief, want wij kunnen onze onderzoeksgelden na zoveel tonnen die we de afgelopen jaren hebben besteed aan onderzoek, echt maar één keer goed besteden. Dat maakt ook de rollen veel duidelijker. Wij moeten als gemeente kaders stellen en beoordelen of aan die kaders voldaan wordt. Ook als je het zo bekijkt, is de bibliotheekvariant verre te verkiezen boven de Kruispuntvariant, hoe graag wij ook zouden zien dat die tot iets zou leiden.

De andere vraag is wat er in de visie van het college dan gebeurt met de Kruispuntvariant. Ik heb in de commissievergadering al aangeduid dat wij ervoor moeten uitkijken om in tunneldenken terecht te komen. Ik heb het boek Kerkgebouw laten zien. Daarin staan zelfs 88 voorbeelden van nieuw gebruik van kerken, van appartement tot zorgcomplex. Dat boek is afgelopen week uitgekomen in samenwerking met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. Het laat zien dat als je geen multifunctionele accommodatie in de Kruispuntkerk vestigt, nog tal van andere mogelijkheden open zijn. Dat zijn er, om precies te zijn, 87. En dan zijn we waarschijnlijk nog niet eens uitputtend. Ik denk dat we af moeten van de fixatie op de Kruispuntkerk als het enige middel om de revitalisering in het Centrum te bereiken. De VVD wees daar terecht op. Daar is ook een grote rol weggelegd voor de ondernemers en initiatiefnemers. Ons standpunt is dat het best denkbaar is dat

die Kruispuntkerkvariant of een andere opzet van het Kruispunt verder wordt uitgewerkt, maar wij concentreren ons als bestuur nu echt op uitwerking van de bibliotheekvariant.

Hier zijn een aantal vragen over gesteld. Ik kijk even of ik die nog kan langslopen. Ik heb eigenlijk al gereageerd op het pleidooi van het CDA om de Kruispuntvariant nog een keer uit te zoeken. ONS Voorschoten heeft een aantal varianten besproken en heeft een aantal belangrijke opmerkingen over het financieel kader gemaakt. Dat is inderdaad heel relevant. Bij de uitwerking zal het zo moeten gaan dat wij niet buiten de spelregels treden die wij als gemeente, als gemeenteraad, hebben afgesproken. Dan gaat het niet alleen om de nota Schuldbeheersing, maar ook om het zogenaamde investeringsplafond van 1 ton per jaar voor nieuwe investeringen. In de uitwerking moeten we zorgen dat we daarbinnen blijven. De kaders die het amendement van de VVD, GroenLinks en D66 meegeeft, maken het mogelijk om binnen die financiële kaders van de gemeente te blijven. Dat is heel belangrijk, omdat niet alleen door het college maar volgens mij ook door verschillende fracties - daarbij wijs ik ook op de heer De Graaf - het belang wordt ingezien van het feit dat alles wat alles wat we doen, haalbaar moet zijn, ook financieel. Wij komen als gemeente uit een buitengewoon moeilijke situatie. We zijn weer goed opgekrabbeld, maar we moeten echt zorgen dat we geen gekke dingen doen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Hoor ik de wethouder nu impliciet zeggen dat het college het amendement van de coalitie - ik zou haast zeggen: de uitgebreide coalitie - overneemt?

Wethouder **Cramwinckel**: Ik vind het een heel goed amendement, omdat het twee dingen doet die tot nu toe ontbroken hebben. Het geeft een financieel kader mee voor de uitwerking en het doet op inhoudelijk terrein een uitspraak over wat er ten minste in de multifunctionele accommodatie gehuisvest moet worden. Dat zijn twee belangrijke kaderstellende uitspraken die we nodig hebben om tot een goed resultaat te komen waar u zich vervolgens weer over kunt uitspreken.

De heer **De Graaf** (PvdA): Ziet u in het amendement van de coalitie, indien de raad dat amendement overneemt, enige inperking ten opzichte van de ontwikkeling en de invulling van het definitief ontwerp? In mijn perceptie zijn de randvoorwaarden zowel in financiële zin als in functionele zin immers een inperking ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel van het college. Kunt u daar inhoudelijk op ingaan?

Wethouder **Cramwinckel**: Als het om het uiterlijk van het amendement gaat, moet u bij de indieners zijn, maar de uitleg die ik eraan geef, is dat de betekenis van dit amendement enerzijds is dat het de kaders voor de gemeente zelf aangeeft en anderzijds dat het er volgens mij van uitgaat dat net als in het oorspronkelijke plan de bibliotheek ook met een eigen bijdrage over de brug komt om de hele boel haalbaar en betaalbaar te maken. We hebben in antwoorden op vragen uitgerekend wat het effect daarvan is. Die twee dingen moet je dus ook in onderlinge samenhang zien. Is dit een inperking? Nee, dit is een precisering.

In het betoog van ONS Voorschoten kwam even het idee langs dat we ook een variant zouden moeten onderzoeken waarbij een relatie werd gelegd met de school. Dat hebben we niet gedaan, omdat in het raadsbesluit van 14 mei die variant expliciet buiten haken is geplaatst. ONS Voorschoten heeft ook gezegd dat het bereid zou zijn om de kaders op te rekken. Ik moet dat toch ernstig afraden. Dit is namelijk de manier waarop de gemeente de afgelopen jaren langzamerhand richting afgrond is gegaan. We hebben een spel gespeeld zonder duidelijke spelregels. We moeten ons daar echt aan houden. Anders gaat het ook in de ogen van de toezichthouder weer mis. Dat is het laatste wat ik de gemeente zou willen aandoen.

Er zijn helemaal niet zoveel vragen gesteld. Ik kom nog even op de vragen van Voorschoten Lokaal Sterk. Die gaan eigenlijk meer over de manier waarop de sluiting van het Cultureel Centrum verder wordt geëffectueerd. Een garantie dat we zullen zorgen voor herhuisvesting ... Dat is een inspanningsverplichting. Garanties zijn heel lastig, maar wij doen natuurlijk ons best om het zo in te richten dat niemand buiten de boot valt; dat heb ik al eerder aangegeven. En uiteraard zullen we betrokken partijen tijdig informeren als de boel echt dichtgaat. Van belang is wel dat vanavond via een besluit van uw raad helderheid wordt gegeven over het tijdelijk openhouden van het Cultureel Centrum. Volgens mij heb ik hiermee in de eerste termijn een reactie gegeven op wat vanuit de verschillende fracties naar voren is gebracht.

De **voorzitter**: Ik ga via dezelfde sprekersvolgorde kijken of er behoefte is aan een tweede termijn. Denk daarbij ook aan uw spreektijd.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. De wethouder zegt dat dit de meest logische en eenvoudigste benadering is, de meest risicoloze oplossing is en snel realiseerbaar is. Daar hebben wij tegenover willen stellen dat deze oplossing niet voldoet aan een belangrijke uitgangspunt van de gemeente zelf en van uw college zelf, namelijk dat wij de hoeveelheid vastgoed van de gemeente Voorschoten moeten inperken. Dat gaat op deze manier niet. Onze hoeveelheid vastgoed blijft in deze variant nog precies dezelfde. U moet ook in deze variant het gemeentehuis nog steeds verduurzamen. Dat was eerder niet het uitgangspunt, ook niet van de VVD. Het uitgangspunt was daar en ook bij uw coalitie om intelligenter om te gaan met vierkante meters, om vierkante meters af te bouwen en om verduurzaming op een intelligente manier vorm te geven, betaalbaar, kleiner en behapbaarder. Wij willen ook nogmaals wijzen op het rapport dat we pas vorige week hebben gekregen. Daarin zien we dat u de kosten van verduurzaming nu niet meerekent. Dat vinden wij een gemiste kans. U kunt nu kiezen voor een lage variant met weinig ambitie, maar we weten dat we volgend jaar hoge kosten krijgen aan het gemeentehuis, die we misschien niet hadden hoeven te hebben. Dat zie ik niet terug in de afweging. We kiezen nu voor een snelle en eenvoudige oplossing. Dat betreuren wij zeer. Wij hebben onlangs, nog maar vorige week, een rapport gezien waarin staat dat binnen een jaar zo'n 40% van de winkels in Nederland leegstaat. Wij denken dat het Centrum is gebaat bij een goede impuls, dat de multifunctionele accommodatie daar zeker bij zou kunnen helpen en dat ons hele dorp, ook ons verenigingsleven, daar uitdrukkelijk bij gebaat is.

Mevrouw **Boom** (D66): De heer Van Oostrum spreekt over "een snelle en makkelijke oplossing". We zijn al twintig jaar bezig met onderzoeken naar deze multifunctionele accommodatie. "Een snelle oplossing" lijkt me dus een erg bizarre uitspraak. Daarnaast zou ik graag willen aangeven dat het absoluut ook geen makkelijke oplossing is, maar gewoon de enige reële oplossing.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Volgens mij is in 2017 besloten om het Cultureel Centrum af te stoten. Volgens mij zijn we pas drie jaar verder en niet twintig jaar verder. Het is jammer dat het college niet wil meewerken aan deze oplossing om in dezelfde tijd nog eens te kijken naar variant 2a. Dat vinden wij een gemiste kans. De heer Deuzeman heeft het vorige week gehad over de misser van 2013 in de WODV. Ik denk dat we vanavond kunnen spreken over de misser van 2020.

De heer **Maassen** (SP): Ik hoor de heer Van Oostrum praten over het spookbeeld van leegstand in het Centrum. Ik vraag me af of de heer Van Oostrum vandaag het Leidsch Dagblad heeft gelezen. Daarin was juist te lezen dat de verwachtingen die er waren bij het vaststellen van de Retailvisie, namelijk dat er veel leegstand zou komen, in de praktijk niet uitgekomen blijken te zijn en dat er zelfs minder leegstand blijkt te zijn dan drie jaar geleden bij het vaststellen van die Retailvisie werd verwacht. Meneer Van Oostrum, u kunt dus wel een spookbeeld oproepen, maar u kunt zich ook aan de feiten houden.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Ik citeerde de media. Vorige week is een rapport uitgekomen waaruit blijkt dat we 40% leegstand kunnen verwachten in het vastgoed. Of dat nou een spookbeeld is of niet, ik heb het gelezen. Het is een openbaar document. Ik zal het u toesturen.

De heer **Maassen** (SP): Ik citeer dus ook de media, alleen recenter, namelijk vandaag. Kennelijk is de heer Van Oostrum daar niet van op de hoogte, maar dat beeld klopt dus niet.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Ja, u zegt dat.

De **voorzitter**: We stoppen hiermee. U twijfelt allemaal aan de media. Als u maar niet aan het college twijfelt, dan ben ik heel gerust.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. Ik heb met enige verbazing zitten luisteren naar een aantal fracties die de coalitiefracties en de SP verweten dat zij geen keuzes wilden maken met het amendement, want vervolgens is dat het enige amendement waarin enige keuze gemaakt wordt. Als we vragen hoe zij het dan zouden willen doen, wordt er continu weggedoken voor die vraag en wordt daar een beetje omheen gepraat. Ik heb nog niets gehoord dat niet neerkomt op een beetje vaag praten in de ruimte over "we kunnen vast nog wel een oplossing vinden en we komen er wel". Ik denk dat dat precies is geweest wat wij de afgelopen twintig jaar gedaan hebben. Ja, het is sinds drie jaar bekend dat het Cultureel Centrum gesloten wordt, maar we zijn hier al veel langer

over aan het praten. Juist deze coalitie heeft ook geprobeerd om een aantal zaken bij elkaar te pakken en inderdaad ook te kijken naar verduurzaming. Ik hoor hier tot mijn verbazing zeggen dat er geen teruggang plaatsvindt in gemeentelijk vastgoed. Ik zie een Cultureel Centrum dat gesloten wordt, de Prinses Marijkeschool die gesloten wordt. Ik snap dus ook gewoon niet waarop dat gebaseerd is. Ik hoor de heer De Graaf aan de ene kant geen enkel bedrag noemen, maar vervolgens wil hij wel tot op € 1.000 precies horen om wat voor bedrag het gaat in het amendement. U weet dat; u heeft dat gezien. We hebben op een gegeven moment voor € 144.000 het Cultureel Centrum wegbezuinigd. Dat kun je gebruiken als bovengrens, maar om eerlijk te zijn: gaan we het nu serieus hebben over € 500 de ene kant op of € 500 de andere kant op? We zijn aangekomen bij het moment waarop wij een keer een grote lijn moeten kiezen en dus moeten vragen om een concreet plan. Hoe we dit verder gaan uitwerken, gaan we wel zien bij de Kadernota, want daarbij weten we ook hoeveel financiële ruimte eigenlijk beschikbaar is. Ik heb onder anderen u horen zeggen dat het volslagen mis zou gaan in Voorschoten. Ik ben ontzettend verbaasd dat u nu degenen bent die zegt dat de bomen vast de hemel in zullen groeien en dat het allemaal wel goed komt richting de Kadernota. Ik denk dat het tijd wordt dat wij stappen zetten. Ik vind het bijzonder spijtig dat er zoveel fracties zijn die dan toch weer die keuze proberen te ontduiken.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Het is een paar keer min of meer langsgekomen in de inbreng van verschillende fracties en ook in het antwoord van de wethouder: als de kosten van verduurzaming van gemeentelijk vastgoed wel in de begroting voor 2021 hadden gestaan - want die cijfers waren er al sinds november 2019 - had dat verhelderend gewerkt. Misschien kan de wethouder er dus nog op ingaan waarom dat niet gedaan is.

Ik begrijp wat de wethouder stelt: het moet ook realiseerbaar en haalbaar zijn. In die zin wordt er ook gekeken wat de simpelste oplossing is die we aankunnen. De consequentie daarvan is dus dat er niet meer gesproken gaat worden met de eigenaar van de Kruispuntkerk. Hoe je het ook wendt of keert, ik vind dat toch nogal moeilijk uit te leggen aan al die Voorschotenaren die hopen dat er op het punt van de multifunctionele accommodatie iets gaat gebeuren met de Kruispuntkerk.

Het goede nieuws is dat wij uiteraard instemmen met het openhouden van het Cultureel Centrum. Dat gaan we niet zomaar sluiten, want we hebben cultuur hoog in het vaandel staan.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik wil heel kort ingaan op een onderdeel van het amendement dat wij mede-indienen: waarom moet er ook een versie 0 worden uitgewerkt? Op dat punt werden namelijk enkele suggesties gewekt. Het is heel belangrijk dat je dat uitrekent, niet omdat je het wil, maar omdat we het niet willen. Wat het allemaal kost als je niks doet en wat je dan moet uitgeven aan verduurzaming van de bieb - want dat moet toch gebeuren - en aan de kosten van de bibliotheek en al die zaken, moet je juist berekenen en in kaart brengen, zodat je een eerlijke vergelijking kunt maken tussen wat je wel wil, een mooie, nieuwe bibliotheek met allerlei culturele faciliteiten, en wat je niet wil, namelijk niks doen. Als je dat helder hebt en ook weet wat niks doen kost, kun je veel beter een besluit nemen om de bibliotheek toch te verbouwen tot een multifunctionele culturele accommodatie.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Het lijkt erop dat de kaarten geschud zijn. Nog enkele opmerkingen, allereerst in reactie op de wethouder. Hij zegt keurig dat de randvoorwaarden niet zijn versmald maar gespecificeerd. Ik citeer variant 1 uit het rapport, bijlage 1: "Met deze variant wordt invulling gegeven aan de belangrijkste beleidsdoelen van de gemeente: de voorzieningen voor de Bibliotheek, het Filmtheater én (kleinschalige) podiumkunsten worden behouden voor Voorschoten." De heer Deuzeman gaf na een vraag van mij toe dat het Filmtheater niet hoort bij de categorie activiteiten die coûte que coûte behouden moeten blijven voor Voorschoten. Het is wel degelijk een inperking. In het rapport wordt gesproken over een bedrag van € 155.000 in de exploitatiesfeer die het op jaarbasis extra zou gaan kosten ten opzichte van de begroting. Maar tegelijkertijd wordt in de specificatie van het amendement van de coalitie nadrukkelijk gerefereerd aan een beperkter bedrag. De heer Deuzeman noemt een bedrag van € 144.000. Volgens mij is dat incorrect. Volgens mij is eind 2017 een bedrag van € 130.000 wegbezuinigd.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Ik vind het een heel vreemd verhaal dat er een inperking opgelegd zou worden als het Filmtheater niet expliciet genoemd wordt. Ja, je moet een beperkte lijst opstellen van de zaken die je coûte que coûte wil behouden. Ik wijs de heer De Graaf erop dat je anders zeker weet dat er geen plan uit gaat komen. Wij willen het college juist extra ruimte geven. We willen het college niet inperken. We willen het college richtlijnen meegeven die definiëren wat

wel een goed plan zou kunnen zijn. Hopelijk past daar een Filmtheater in, maar als dat niet zo is, heb ik liever een plan zonder Filmtheater waar we de rest wel mee kunnen redden dan geen enkel plan omdat we het nou eenmaal niet voor elkaar konden krijgen.

De heer **De Graaf** (PvdA): De prioritering van de heer Deuzeman is volstrekt helder.

De heer **Van den Dool** (VVD): De heer De Graaf noemde een aantal getallen, net als de heer Deuzeman. Wij zijn nog altijd gebonden aan het financieel herstelplan. Daarin hebben we ook een plafond vastgelegd. Dat staat niet in het amendement, maar dat is wel nog steeds geldig. Nogmaals, wij geven aan wat wij in ieder geval willen. De uitwerking volgt nog. Mogelijk worden in die uitwerking ook nog keuzes voorgelegd. Misschien valt het dusdanig mee dat er inderdaad toch nog een heleboel functies bij kunnen. Dat hangt ook in grote mate af van de eigen bijdragen die de verschillende functies misschien kunnen leveren.

De heer **De Graaf** (PvdA): Ik denk dat ik gewoon maar afrond. Wat de opmerking van de heer Van den Dool betreft: iedereen die dit debat beluistert, weet precies waar hij aan toe is. Dat hoeft wat mij betreft dus geen verdere verheldering.

Mevrouw **Boom** (D66): Voorzitter. Ik sluit me graag aan bij de woorden van de heer Deuzeman. Veel partijen durven vanavond opnieuw geen keuze te maken, maar bieden ook geen enkel antwoord of alternatief, anders dan nog meer en nog langer onderzoeken. Onze culturele instellingen hebben nu maar behoefte aan één ding: eindelijk duidelijkheid. Wij maken vanavond een keuze. Meer nog, we bieden ook een financieel en inhoudelijk kader.

De heer **Van den Dool** (VVD): Voorzitter. Wij maken vanavond een keuze om daarop een verdere uitwerking te kunnen bouwen. Die keuze is tweemaal. Qua inhoud geven wij aan wat we in ieder geval willen. Wij gaan terug in het aantal vierkante meters. Dat is ook een goede zet. Daarbij geven wij aan dat er een financieel kader is dat behapbaar en beheersbaar is. Wat dat betreft kunnen wij ook nog andere keuzes maken, die wij over een halfjaar ook moeten gaan maken. Het is zeer belangrijk dat we daar toch nog rekening mee houden. Nadrukkelijk geven we ook aan dat eigen initiatief nog steeds mogelijk is. Dat hoeft de gemeente niet te gaan regelen. Daar geven wij ook geen opdracht toe, maar eigen initiatief is nog wel degelijk mogelijk. Wat dat betreft herhaal ik dat het Centrum voor ons zeer belangrijk is, maar dat daar ook veel mensen zijn die allerlei creatieve ideeën hebben. Al die ideeën zijn absoluut welkom, maar de gemeente gaat de uitwerking daarvan niet begeleiden en financieel steunen. Dat doen we aan de hand van het amendement dat we hebben ingediend op het hoofdvorstel.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Zoals meneer De Graaf zei: de kaarten zijn geschud. Ik heb nog een vraag voor de wethouder. Het was ook dit college dat in 2019 eerdere plannen voor de ontwikkeling van de bibliotheek terugtrok. Het was toen nog geen raadsvoorstel, maar het is toen ingetrokken, volgens mij door meneer Nanning Mol, maar dat weet ik niet meer zeker. Ik wil eigenlijk de precieze redenen daarvan weten, want waarom nu wel en onder hetzelfde college toen niet?

De **voorzitter**: Kan de wethouder meteen reageren? Er zijn volgens mij weinig vragen gesteld; er was veel onderling debat.

Wethouder **Cramwinckel**: Ja, voorzitter. Ik begin met de laatste vraag. Waarom is dat teruggetrokken? Omdat we toen dachten: dit is niet haalbaar. Vervolgens zijn er heel veel onderzoeken uitgevoerd, hebben we allerlei varianten bekeken en hebben we de boel opnieuw doorgekend. Met de kennis die we nu hebben opgedaan, hebben we nu wel het gevoel dat het haalbaar is. We weten gewoon heel veel meer dan wat we toen wisten. Dat is de voornaamste reden.

Ik onderstreep nog even het betoog van de VVD: het college is niet van opvatting dat de Kruispuntkerkvariant helemaal niet uitgewerkt kan worden. Alleen kiezen wij ervoor om zelf, onder onze eigen regie, de bibliotheekvariant voor te bereiden.

In antwoord op opmerkingen van ONS Voorschoten: mijn telefoon staat altijd aan en als iemand een goed idee heeft, valt daarover te praten. Maar wij leggen de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van dat initiatief duidelijk niet bij de gemeente neer, maar bij initiatiefnemers in het dorp. Laten we maar eens kijken wat voor creatieve ideeën er dan komen.

Ik heb nog twee opmerkingen: over het vastgoed en over de verduurzaming, in reactie op wat het CDA zei. Wij gaan natuurlijk wel degelijk vastgoed afstoten. Daar hebben we met elkaar ook een strategie voor afgesproken. We hebben een kernportefeuille en een strategische portefeuille. We hebben u voorstellen gedaan om volgens een nieuwe procedure het Ambachts- en Baljuwhuis af te gaan stoten. Dat is ook nieuw ten opzichte van het herstelplan. We gaan het Cultureel Centrum afstoten. We gaan dus wel degelijk afstoten.

Dan het punt van de verduurzaming. Het klopt dat er al heel lang een rapport ligt. Wij hebben als college aangekondigd dat u in het eerste kwartaal van het komende jaar een doordacht plan kunt verwachten over hoe we de verduurzaming aanpakken. Dat betekent dat we ook nog eens goed naar dit hele rapport kijken, want dit moet op een aantal punten ook nog echt goed geactualiseerd worden. Maar er is natuurlijk niks tegen om de informatie in dit rapport met u te delen. Daarom hebben we dat ook gedaan.

De **voorzitter**: Ik wil overgaan tot de besluitvorming, eerst over het voorstel inzake de haalbaarheid van de multifunctionele accommodatie en dan over het voorstel inzake het tijdelijk openhouden van het Cultureel Centrum. We beginnen met de amendementen, allereerst met het meest vergaande amendement, amendement 114.

In stemming komt amendement 114 van de PvdA, het CDA, ONS Voorschoten en Voorschoten Lokaal Sterk.

Het amendement wordt verworpen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van de PvdA, het CDA, ONS Voorschoten en Voorschoten Lokaal Sterk ervoor hebben gestemd en de andere fracties ertegen.

In stemming komt amendement 113 van GroenLinks, D66, de VVD en de SP.

Het amendement wordt aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van GroenLinks, D66, de VVD en de SP ervoor hebben gestemd en de andere fracties ertegen.

In stemming komt het geamendeerde voorstel inzake haalbaarheid multifunctionele accommodatie.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. We stemmen tegen het raadsvoorstel. De motivatie is dat wat ons betreft niet duidelijk genoeg gemaakt is dat variant 2+, 2,5 of 2,75 niet kan. Mocht dat duidelijk geweest zijn, dan zien wij wel degelijk grote voordelen en stappen vooruit in variant 1, want die is op zich niet slecht. Maar toch stemmen we nu tegen het raadsvoorstel.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Het moge duidelijk zijn. Wij hebben tegen het amendement van de coalitie plus één gestemd. Daarmee blijven we dus ook stemmen tegen het raadsvoorstel, dat nu in gewijzigde vorm voorligt.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Ook het CDA is tegen het hoofdvorstel. Wij hebben helaas moeten concluderen dat de informatievoorziening vanuit het college - een rapport dat een jaar in de kast blijft liggen en een jaar onder de pet blijft - niet leidt tot integrale besluitvorming en tot een volledig onderzoek. Met dit soort uitgangspunten kunnen wij geen goede en afgewogen besluiten nemen. Daarom zijn wij tegen het voorstel.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Ook wij stemmen tegen. De rest heeft al genoeg gezegd waarom. Ik vind het ook een beetje jammer. Ik heb een beetje het gevoel dat er de laatste tijd niet meer zoveel raadsbreed gedragen beslissingen zijn. Dat vind ik jammer.

Het geamendeerde voorstel wordt aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van de VVD, GroenLinks, D66 en de SP ervoor hebben gestemd en de andere fracties ertegen.

In stemming komt het voorstel inzake tijdelijk openhouden van het Cultureel Centrum.

Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

De heer **Maassen** (SP): En dat één minuut nadat mevrouw Persoon zei dat hier nooit raadsbreed dingen worden aangenomen!

De **voorzitter**: Ik had u niet het woord gegeven, maar u hebt het wel gezegd.

Is het een goed voorstel om vijf minuten te pauzeren? Ik constateer dat de raad daarmee instemt.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

8. Kaderstelling voor herontwikkeling Segaar/Arsenaal (raadsregistratienummer Z/18/019045\171221)

De **voorzitter**: Voor de herontwikkeling van het terrein Segaar/Arsenaal is de afgelopen jaren gewerkt aan een bebouwingsvariant die op een zo breed mogelijke instemming kon rekenen. Met het voorliggende voorstel vraagt het college de raad zich uit te spreken over het inbrengen van Arsenaal voor de herontwikkeling, het hanteren van de zogenaamde tussenvariant als basis en het vaststellen van het ruimtelijk kader.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Ik zal het kort houden. De PvdA vindt dat op deze locatie het adagium dat groen groen moet blijven, moet worden toegepast en zal dus tegen het raadsvoorstel stemmen. Het ziet ernaar uit dat dat weer door een meerderheid van de raad zal worden aangenomen. Dat is treurig, maar het is niet anders. Er liggen twee moties voor: een motie over bomen en een motie over een politiekeurmerk. Wat zal ik zeggen? Daar kun je gewoon niet tegen zijn, maar elke vorm van enthousiasme over deze twee zoethoudertjes ontbreekt bij ons. Wij denken dat veel omwonenden in Noord-Hofland, waar toch al weinig groen is, dwars door mooie woorden als "klimaatadaptief" en "natuurinclusief bouwen" heen kijken. Zij willen het groene park gewoon behouden. Zij zullen ook door die 75% heen kijken die wordt genoemd als percentage groen op het Arsenaal. Die 75% is er helemaal niet. Dat weet ook iedereen, gelet op de definities van het begrip. Kortom, wij zullen bij de stemming geen voorstander blijken te zijn van dit raadsvoorstel.

De heer **Lavrijsen** (VVD): De heer De Graaf kan deze hele avond al heel goed uitleggen waar hij vooral tegen is. Ik zou het heel stoer vinden als hij kan uitleggen waar hij dan voor is. Maar ik heb een andere vraag. Tijdens de commissievergadering op 19 november heeft uw eigen fractie in de tweede termijn over dit onderwerp gepleit voor het bouwen van een aantal twee-onder-een-kappers op het Arsenaalterrein, omdat we dat dan verder groen kunnen houden. Ik hoor de heer De Graaf nu zeggen dat het groen moet blijven en dat het voorstel slecht is. In het voorstel wordt een aantal twee-onder-een-kappers op het Arsenaalterrein gebouwd. Waarom zegt uw fractie drie weken geleden dat een aantal twee-onder-een-kappers hartstikke goed is - "nou, oké, dan moet dat maar" en waarom maakt u dan binnen een paar dagen een draai van jewelste door daar nu eigenlijk volledig tegen te zijn? Waar komt die draai vandaan?

De heer **De Graaf** (PvdA): Ik ga toch eerst nog even op die eerste vraag in: waar is de PvdA dan in hemelsnaam voor? De PvdA is voor variant 2+ bij de multifunctionele accommodatie. We zijn af en toe dus best wel voor, maar anderen helaas niet. Dan wat dit onderwerp betreft. Wij hebben in de commissievergadering inderdaad tentatief afgetast of er mogelijkheden waren om de aantasting van het park tot het minimum te beperken, omdat wij het voorstel dat daar voorlag, dat tussenmodel, veel te ingrijpend vonden. Dat heeft niet plaatsgevonden. Er is nu dus slechts één keuze, een digitale keuze, mogelijk: voor het voorstel van de tussenvariant of ertegen. Het spijt me zeer, maar dan is de conclusie wat ons betreft helder. We zijn heus niet overal tegen, meneer Lavrijsen.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Als de Partij van de Arbeid drie weken geleden pleit voor een aantal twee-onder-een-kappers op het Arsenaalterrein, vind ik het raar dat er nu weer een draai wordt gemaakt en dat het voorstel zoals dat er nu ligt - daarin zullen er misschien een paar huizen meer zijn dan de heer De Graaf zou willen - volslagen onacceptabel is. Maar goed, als u nergens tegen bent, dan gaan we dat zien bij de stemming.

De **voorzitter**: Dat was volgens mij geen verdere vraag.

De heer **Bos** (GroenLinks): Voorzitter. Uit het vorige korte debatje blijkt alweer dat het lastig is om een goed compromis voor deze ontwikkeling te vinden. Dat bleek ook in de vergadering van de

commissie WRG. Er is wel gebleken dat de tussenvariant die nu voorligt, geen variant is waarover iedereen helemaal superenthousiast is. Dat geldt ook voor GroenLinks. De min is duidelijk; de heer De Graaf noemde dat al, namelijk het bebouwen van het Arsenaalterrein. Wij vinden toch dat daar echt voldoende tegenover staat: meer betaalbare woningen. Ook dat is een punt waar de heer De Graaf en ook andere partijen heel vaak over beginnen: er moet meer gebouwd worden en er moeten meer betaalbare woningen in Voorschoten komen. Dit plan voorziet daar voor een stukje in. Klimaatadaptief is voor ons toch echt een belangrijk punt. In de bijlage staat de analyse met het hoogheemraadschap Rijnland. Het huidige Segaarterrein is eigenlijk helemaal bedekt met betonplaten. In het huidige nieuwe plan zitten waterpartijen. Er komt eigenlijk veel meer groen in. Wij denken dus dat het echt een verbetering kan zijn. Als je nu door het Arsenaal loopt, zie je een heel drassig park. Dat kan echt veel verbetering krijgen. In het vorige plan stond ook hoogbouw. Die is er nu eigenlijk weer uit. Alles afwegend vinden wij dit dus gewoon een acceptabel plan. We dienen samen met D66 en het CDA, die zich daar in de commissievergadering ook over hebben uitgesproken, een motie in over de bomen. Er zijn een aantal beschermde bomen. Wij vinden het belangrijk dat daar bij de planmaking meteen aandacht voor is en dat, als de bouwwerkzaamheden gaande zijn, daar zorgvuldig mee omgegaan wordt. Vandaar de motie. De motie luidt:

"Motie 174.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 10 december 2020,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- a. op de Leidseweg en het Arsenaalterrein een aantal waardevolle bomen groeien die vermeld staan op de beschermwaardige bomenlijst en die daarom uitsluitend met een ontheffing gekapt mogen worden;*
- b. in de lijst van de beschermwaardige bomenlijst op het Arsenaalterrein sommige bomen (de lindes, en de elzengroep in vrij verband) een nog grotere waarde vertegenwoordigen dan andere bomen;*

overwegende dat:

- a. deze beschermde bomen een grote natuurwaarde hebben in de biotoop van plant en dier en dat zij een belangrijke rol kunnen vervullen voor het natuurinclusief bouwen, onder andere als fourageerplek en nestgelegenheid;*
- b. volwassen bomen de kwaliteit van de leefomgeving sterk verhogen in onder andere de ruimtelijke beleving en de bodem- en luchtkwaliteit;*
- c. compenserende aanplant van vervangende bomen decennia nodig heeft om tot volwassenheid te komen;*
- d. de aanwezigheid van oudere bomen een belangrijk element vormt van de dorps- en historische identiteit van Voorschoten;*

verzoekt het college:

- 1. zorg te doen dragen dat de bomen van de beschermwaardige bomenlijst op het Arsenaalterrein en de Leidseweg zo veel als mogelijk behouden blijven in de uitwerkingsplannen voor dit gebied;*
- 2. in de anterieure overeenkomst een bepaling op te nemen om te zorgen dat de te behouden bomen door bouwactiviteiten niet onherstelbaar beschadigd worden;*
- 3. te doen zorgen voor compensatie of verplaatsing van bomen daar waar verwijdering in verband met bouwontwikkeling of herinrichting van het groen onvermijdelijk of wenselijk blijkt,*

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie van de VVD over het Politiekeurmerk Veilig Wonen hebben wij medeondertekend. Die steunen wij dus. De schetsen die er zijn, waar de villa's op staan, werden net al genoemd. Die schetsen tonen ook parkeerplekken. Die parkeerplekken vallen onder de uitgeefbare grond. Dat is dus parkeren op eigen erf. Dat vermindert eigenlijk het parkeren op de niet-uitgeefbare grond,

waardoor minder parkeerplaatsen nodig zijn. Is dat iets waar de wethouder echt op kan sturen? Dat zouden wij nog wel willen horen.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. In de commissie is hier bijzonder veel over gesproken. We hebben daarbij ook de sociale woningbouw nogal aangesneden. We hebben de zaak nog eens van alle kanten bekeken en we komen tot de conclusie dat wij als ONS Voorschoten er best voorstander van waren om iets te bouwen op het terrein van het Arsenaal. Niet de vijftien luxe woningen; daar zitten we helemaal niet op te wachten. Die woningen verstoren de balans in de woningvoorraad in Voorschoten alleen maar. Wij zien op dit terrein toch graag sociale woningen: tien om aan de 25% te komen en tien extra om eens iets af te snoepen van de 150 woningen die het college zo graag wil realiseren. Daar vinden we helemaal niks van terug. We vallen terug op 15-15. Dat is een vreselijk minimum waar we niet vrolijk van worden. Al met al zijn we geen voorstander van dit plan. We zullen straks bij de stemming ook nog een stemverklaring afgeven. We hebben wel waardering voor wethouder De Bruijn, die ongelofelijk veel moeite heeft gedaan om tot iets te komen. Wij menen van ganser harte dat dat goed is, maar het was ook een mission impossible; dat realiseren we ons ook wel en dat bleek ook tijdens de commissievergadering.

De motie van de VVD over het politiekeurmerk is prima; die zullen wij steunen. Over de motie over de bomen hebben we met de indieners wat mailcontact gehad. Die motie zullen we niet steunen. We vinden het allemaal toch wat te vrijblijvend, hoewel we de technische bezwaren, die ook in de mailcorrespondentie naar voren kwamen, wel snappen.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Dank voor de steun van ONS Voorschoten voor onze motie. U spreekt uw afkeuring uit van de 15-15. Ik kan mij herinneren dat dit van wethouders van ONS Voorschoten uit het verleden vandaan komt. Is uw fractie van standpunt veranderd?

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Nee, we zijn niet van standpunt veranderd en we zijn ook niet tegen 15-15. We vinden 15-15 veel te weinig. In het coalitieakkoord staat dat we meer sociale woningbouw willen realiseren. Dat is ook in de regio afgesproken: 25%. We hebben in de commissie nadrukkelijk aangegeven dat wij er op het moment dat wij gemeentegrond gaan verkopen, een groot voorstander van zijn om die 25% sociale woningbouw te gaan realiseren. In dit plan is het geven en nemen. We hebben ook waardering uitgesproken voor de wethouder. Het is prima dat op het Segaardeel, een oud plan, 15-15 komt. Dat zijn de oude afspraken. Maar dat beetje extra, dat het college zo graag wil en waarvan het iedere keer ook verkondigt dat er wat meer bij moet komen en dat er kansen zat zijn, zien we hier niet terug. Dat vinden we spijtig. Die vijftien luxe woningen zijn leuk voor Niersman, maar niet voor de mensen die een sociale huurwoning willen hebben. Dus a, we zijn niet veranderd van mening en b, we proberen het college aan het coalitieakkoord te houden en aan de regionale afspraken. Eigenlijk is dat het hele verhaal. We zien het overigens ook niet terugkomen op andere ontwikkellocaties. Dat heeft u bij het vorige agendapunt gezien. Daar is allemaal gerekend met slechts 25% sociale huurwoningen. Die 150 zien we ook daar niet terug. Wat dat betreft is het een armetierig gebeuren, maar dat geeft niet. Ik hoop dat ik het u voldoende duidelijk heb gemaakt.

De heer **Bos** (GroenLinks): Hoe ziet u de 20% middeldure huur dan eigenlijk? Is dat geen toevoeging aan het totale pakket? Mevrouw Van den Berg van de Sleutels, die nog insprak in de commissie, gaf namelijk aan dat juist die middeldure huur belangrijk is, omdat mensen dan uit sociale huur kunnen doorstromen als ze behoefte hebben aan een wat grotere woning en omdat dit juist beweging in de markt geeft. Hoe kijkt u daartegen aan?

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Dat is ook prima. Daar zijn we ook blij mee, maar als het om sociale huurwoningen gaat, gaat het om 15% en niet om 25%.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. We hebben vorige maand in de commissie WRG inderdaad een uitvoerige bespreking van dit agendapunt gehad. Wij hebben wethouder De Bruijn toen indringend bevraagd op onder andere het punt van het woonwagengebeleid, het waterbergingsvermogen c.q. het vernattingsaspect, het behoud van monumentale bomen en de verhouding van rood ofwel woningbouw tot groen, de hoeveelheid groen op het Arsenaal. Dat hebben wij ook gedaan tegen de achtergrond van de geschiedenis van dit dossier. Op onze vragen heeft de wethouder naar tevredenheid geantwoord, maar ik heb ook waardering voor de opstelling die de fractie van GroenLinks jegens ons verantwoord heeft tegen de achtergrond van de hoofdprioriteit "groen is groen" in het coalitieakkoord en waarom men tot dit lastige compromis is gekomen; daarmee citeer ik de woord-

voerder van GroenLinks. Een lang verhaal kort, ook gelet op de tijd: wij hebben waardering voor de consensusbenadering van wethouder De Bruijn om in dit bord spaghetti van uiteenlopende belangen en voorgeschiedenis toch een begaanbare weg te vinden.

Graag hebben wij twee moties ondertekend en mede-ingediend. Over de bomen hadden we al voor de vergadering van de commissie WRG contact opgenomen met GroenLinks, want dat punt van groen en beschermwaardige bomen is heel belangrijk. Dat kan niet genoeg benadrukt worden. Onze fractievoorzitter René Zoetemelk heeft als woordvoerder Veiligheid in de vergadering van de commissie B&B al eerder met uw voorganger Bouvy en volgens mij ook met uzelf gesproken over het Keurmerk Veilig Wonen. Wij steunen dus graag de motie van collega Bart Lavrijsen, met wie we daar ook nog contact over gehad hebben. Dat is belangrijk. Wat ons betreft is dit geen armetierig voorstel.

De **voorzitter**: Ik concludeer dus dat u voor het voorstel bent.

De heer **Bremmer** (CDA): Ja.

De **voorzitter**: Ik ben een voorzitter die dat altijd nadrukkelijk wil horen.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Tijdens de bespreking van de multifunctionele accommodatie werd zojuist eigenlijk al door meerdere fracties gerefereerd aan de enorm lange doorlooptijd van het dossier, ruim twintig jaar. Mevrouw Boom noemde het zelfs "een historische avond voor de Voorschotense politiek", omdat er eindelijk een beslissing zou worden genomen. Hetzelfde geldt eigenlijk ook voor het dossier-Segaar/Arsenaal, want het was in juli 1999 - denk maar even aan hoe uw leven er toen uitzag - dat de familie Segaar de deuren van hun tuincentrum aan de Leidseweg definitief sloot. De oude kassen zijn inmiddels al jaren verdwenen. Het wordt nu dus echt tijd om het gebied te gaan ontwikkelen, omdat het een kwaliteitsimpuls moet krijgen. Dat is vrij complex, want de belangen en de wensen van alle betrokkenen liggen ver uiteen. Er zit veel emotie op dit dossier. Ik ben me daarvan bewust en ik respecteer dat ook, maar juist vanwege die belangen- tegenstellingen vinden wij het voorstel dat ons nu wordt aangereikt, eigenlijk heel elegant, want het brengt de verschillende belangen, wensen en uitgangspunten goed met elkaar in balans, wat ons betreft beter dan voorgaande voorstellen. Met de gekozen tussenvariant worden woningen gerealiseerd die we nodig hebben, misschien niet zoveel als iedereen zou willen. Er is aandacht voor natuur en voor duurzaamheid. Ook het financiële aspect van de gemeente wordt niet vergeten. We leveren allemaal iets in en daardoor winnen we allemaal. Dat vind ik echt. Het zal geen verbazing wekken dat de VVD dit voorstel zal steunen. Bij de uitwerking van het plan vragen wij nadrukkelijk aandacht voor de waterhuishouding in het hele gebied. En er moet uiteraard nog steeds een oplossing komen voor de woonwagenvoer. We vinden het een goed plan.

Ik dank de medeondertekenaars van de motie die wij zelf indienen over het Politiekeurmerk Veilig Wonen en ook de niet-ondertekenaars die de motie gaan steunen. Dat is buitengewoon sympathiek. De motie, die mede wordt ingediend door het CDA, GroenLinks, D66 en de SP, luidt:

"Motie 176.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 10 december 2020,

constaterende dat:

- a. het plangebied Segaar-Arsenaal ontwikkeld gaat worden ten behoeve van woningbouw;*
- b. medio december 2020 de kaderstelling voor de herontwikkeling van dit plangebied door de Voorschotense raad vastgesteld gaat worden;*

overwegende dat:

- a. een veilige en leefbare wijk een voorwaarde is voor een goed leefklimaat en het welzijnsniveau van haar bewoners stimuleert;*
- b. in een veilige en leefbare wijk zowel de individuele als de maatschappelijke gevolgen van criminaliteit en overlast sterk afnemen;*
- c. een wijkgerichte aanpak ter bevordering van de veiligheid een van de afspraken is uit het coalitieakkoord Duurzaam Vooruitstrevend;*

- d. *het Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW) een landelijk erkend instrument is om die veiligheid en leefbaarheid aantoonbaar te bevorderen;*

verzoekt het college zich actief in te zetten om het PKVW op te nemen in de ontwikkeling van het plangebied Segaar-Arsenaal en de raad hierover te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag."

Wij begrijpen als fractie de intentie van de motie over de bomen en wij vinden die motie ook sympathiek. Wij denken alleen dat de huidige wet- en regelgeving eigenlijk al voldoende bescherming biedt voor deze gewassen. Met respect voor het onderwerp en ook voor de indieners zullen we deze motie in dit geval aan ons voorbij laten gaan, maar wat ons betreft kunnen we hier iets heel moois van maken.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik hoop dat mijn verbinding het goed doet, want zij is op dit moment heel slecht.

De **voorzitter**: Ik hoor u wel. Dus praat u maar door. Nu hoor ik niets meer, meneer Maassen. Ik ga eerst naar mevrouw Schroot en mevrouw Persoon. Ik kom straks bij u terug. Misschien kunt u iets veranderen waardoor u hoorbaar bent.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. De publieke tribune in de raadzaal had nu ongetwijfeld vol gezeten. Vanmiddag heb ik bij enkele omwonenden aangebeld en met hen gesproken, omdat dat nu niet live kan maar wel op dat moment kon. Het raadsvoorstel is voor een groep mensen vervelend. Dat begrijpen we heel goed. Het onvoldoende verlopen participatieproces verplicht ons allemaal - college, raad en de betrokken ontwikkelaar - om ons in te zetten om het vertrouwen terug te winnen en vooral om geleerde lessen mee te nemen naar de toekomst. D66 is tevreden over de uitkomst, die enerzijds zorgt voor behoud van groenkwaliteit in dit gebied en er anderzijds voor zorgt dat er woningen worden gebouwd in ons dorp en dat eindelijk een belangrijke stap wordt gezet in een langslappend dossier. In de commissie heb ik ons standpunt uitgebreid toegelicht. Er komen broodnodige woningen en de kwaliteit van het groen wordt verhoogd. In de raadsvergadering van 4 april 2019 hebben wij samen met GroenLinks de motie Natuurinclusief bouwen ingediend, waardoor er meer ruimte voor de natuur komt, die niet per se grondgebonden is maar wel bijdraagt aan een grotere biodiversiteit. Nu hebben we samen met het CDA de GroenLinks-motie over bomen ondertekend, opdat het college zo zorgvuldig mogelijk met de beschermwaardige bomen omgaat. Ook de VVD-motie over het Keurmerk Veiligheid hebben wij mede-ingediend, omdat het logisch is om vooraf collectief in veiligheid te investeren.

Mijn partij is blij dat we eindelijk een besluit kunnen nemen. We zien graag dat het college de relatie met de omwonenden verbetert. Bij hen leven zorgen over de waterhuishouding en de vraag of de opbrengst van de verkoop van het Arsenaal echt ten goede komt aan onze gemeente en niet verdwijnt in juridische procedures. Er is ook nog de puzzel met de woonwagenbewoner. Het participatieproces is afgerond, maar werken aan relaties tussen inwoners en bestuur gaat altijd door.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Voorschoten Lokaal Sterk is blij dat er nu een einde komt aan dit dossier. Er is al zoveel en zolang over gesproken. Natuurlijk is niet iedereen blij met de bouw, maar dat hou je altijd. Voorschoten Lokaal Sterk vindt dat er een mooie oplossing is gevonden. Een deel van het Arsenaal wordt bebouwd en er blijft nog genoeg groen over. En eigenlijk wordt er ook 30% sociaal gebouwd, want er is gezegd: 15% sociale huur, maar ook 15% sociale koop. Volgens mij heeft de wethouder dat goed uitgelegd. Daarnaast is er ook nog 20% voor het middensegment. Wij steunen dit plan. Voor ons mag de schop zo snel mogelijk in de grond. De motie van de VVD over het politiekeurmerk zullen wij steunen.

De **voorzitter**: We kijken of de heer Maassen van de SP nu hoorbaar en hopelijk ook zichtbaar is.

De heer **Maassen** (SP): Ik ga het proberen, voorzitter. Ik hoop dat het nu beter gaat.

De **voorzitter**: Het gaat nu beter. Begint u maar snel.

De heer **Maassen** (SP): Gelukkig. De SP is geen voorstander van dit plan, want op twee cruciale punten wordt het coalitieakkoord hier niet uitgevoerd. De SP heeft het coalitieakkoord natuurlijk

niet ondertekend, maar er staan wel degelijk dingen in waar wij voorstander van zijn. Twee daarvan gaan hier mis. Het ene punt is dat wat groen is, ook groen moet blijven. Dat wordt hier niet waargemaakt. Dat vinden wij heel spijtig, vooral voor de bewoners van de Oude Leidseweg. Daarnaast hebben wij er grote moeite mee dat de 25% sociale woningbouw hier niet wordt gehaald. De redenatie van mevrouw Persoon van zojuist dat 15% goedkope koop ook meegeteld moet worden, gaat helaas niet op. Al vijf jaar is de definitie van sociale woningbouw: sociale huur, en niet anders. Koopwoningen horen daar niet meer bij.

Mevrouw **Schroot** (D66): Ik hoor vele punten, maar ik wil even mijn punt scoren dat ik meneer Maassen heel hartelijk uitnodig om deel uit te maken van de volgende coalitie als hij voldoende stemmen haalt. Daarnaast wil ik hem erop attenderen dat in ons akkoord, in het coalitieakkoord, staat dat "groen blijft groen" geldt buiten de bebouwde kom.

De heer **Maassen** (SP): Ik wil de uitnodiging van harte aannemen. Daarnaast: volgens mij staat het er allebei in, zowel binnen de bebouwde kom als - verderop in het coalitieakkoord - daarbuiten.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Ik heb de vraag in de commissievergadering aan de wethouder gesteld. Volgens mij had hij het daarbij echt over 15% sociale koop. Dat zou tot zo'n € 210.000 gaan. Maar dat wil ik dan gewoon nog even weten van de wethouder.

De **voorzitter**: Dat was een vraag aan de wethouder.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Ik heb een reactie op de heer Maassen. Wat mevrouw Schroot zegt, klopt namelijk volledig: in het coalitieakkoord wordt nadrukkelijk gesproken over "groen blijft groen; we bebouwen niet in onze buitengebieden". Dat is niet een trucje. Dat staat er vanaf 2018 letterlijk in. Natuurlijk hecht iedereen waarde aan groen, maar ik heb ook een vraag over de sociale huurwoningen. Het percentage sociale huurwoningen zoals dat in dit plan wordt gerealiseerd, komt regelrecht uit de Woonvisie. Dat kunt u opzoeken in tabel 1 op pagina 28. U heeft deze Woonvisie ook zelf gesteund. Waarom wijkt u nu dus af van afspraken waar u vorig jaar nog uw hand voor heeft opgestoken?

De heer **Maassen** (SP): Ik viel heel even weg. Ik heb dus niet de hele vraag van de heer Lavrijsen kunnen horen, maar ik denk dat ik genoeg heb gehoord. Er staat op meerdere plekken in het coalitieakkoord "groen blijft groen". Er staat inderdaad op een zeker moment dat dat gaat om het buitengebied, maar iets verderop staat gewoon in het algemeen gesteld: "groen blijft groen". Dan lijkt het mij niet alleen over het buitengebied te gaan, maar ook over het gebied binnen de bebouwde kom. Ik stel voor dat u uw eigen akkoord goed leest. In de Woonvisie staat inderdaad dat voor deze gebieden 15% sociale woningbouw is vastgesteld. Mevrouw Persoon, even voor de duidelijkheid: sinds de verandering van de Huisvestingswet in 2015 valt sociale koop daar niet meer onder. Het is dus inderdaad zo vastgesteld in de Woonvisie, maar daar hebben wij toen al kritische opmerkingen over gemaakt. Wij hebben toen ook gezegd dat we het daar niet mee eens waren. Dit is indertijd vastgesteld door ONS Voorschoten-wethouder Bianca Bremer. Wij zijn daar altijd tegen geweest en wij zijn er nog steeds tegen. Wij zouden graag zien dat er voor dit bouwplan ook wordt voldaan aan de afspraken die in de regio zijn gemaakt, in de Regionale Woonvisie: 25% sociale huur, 15% goedkope koop en 10% middenhuur. Dat is wat er in de Regionale Woonvisie staat en die zouden wij graag ook hier willen toepassen. We weten dat hier in het verleden andere besluiten over zijn genomen, maar het is nu hard nodig om dat aan te passen.

Ik wil even terug naar de moties, allereerst de motie om meer bomen die in het park staan, zo veel mogelijk te beschermen. Het liefst zouden wij natuurlijk zien dat die bomen allemaal beschermd worden en dat het park niet bebouwd gaat worden. We zien echter ook dat er een meerderheid voor is om dat wel te doen. Wij willen daarbij zo veel mogelijk bomen beschermen. Die motie gaan we dus steunen. Wat de motie van de VVD over het Keurmerk Veilig Wonen betreft: al in het verkiezingsprogramma van 2014 hadden wij opgenomen dat dat politiekeurmerk moest worden toegepast. Wij kunnen deze motie dus van harte steunen en wij hebben haar daarom medeondertekend. Ik hoop dat mijn bijdrage hoorbaar was.

De **voorzitter**: Ik denk dat we het in grote lijnen hebben kunnen volgen, maar de verbinding is af en toe heel slecht. Misschien kunt u daar dus nog een oplossing voor vinden.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Ik zal het kort houden, ook in het kader van de tijd. Er zijn ook niet heel veel vragen gesteld. Ik begin met het danken van de fracties voor de waardering die zij hebben uitgesproken. Dat is altijd goed om te horen, want het is inderdaad geen gemakkelijk dossier. Ik denk dat we ons er allemaal van bewust zijn dat dit soort projecten altijd lastig zijn voor direct omwonenden, maar we moeten daarbij altijd kijken naar het algemeen belang.

Ik ga kort op de vragen in, bijvoorbeeld de vraag van GroenLinks over de parkeerplaatsen. Dat punt zal ik ook meenemen in de anterieure overeenkomst. Natuurlijk is er net als in de commissie aandacht gevraagd voor het water, de woonwag en de relatie met de bewoners. Ik wil dat van harte meenemen. Uiteraard gaan we daar in het vervolgproces veel aandacht aan besteden.

Dan heb ik alleen nog de vraag van Voorschoten Lokaal Sterk om een bevestiging. Sociale koop, de betaalbare koop of de goedkopere koop is tot € 200.000. Betaalbare koop is tot € 310.000. Ik denk dat het goed is om dat nog even concreet te herhalen. Volgens mij waren dat de vragen.

De **voorzitter**: Is er behoefte aan een tweede termijn? Ik heb de indruk dat alles is gezegd en dat iedereen eigenlijk al heeft aangegeven wat het standpunt is.

Wethouder **De Bruijn**: Excuus, voorzitter, ik ben nog niet op de moties ingegaan.

De **voorzitter**: Ga uw gang.

Wethouder **De Bruijn**: Daar kan ik ook heel kort over zijn. Over beide moties kan ik positief adviseren. De motie van onder andere de VVD is zeker iets wat we mee kunnen nemen. Ik heb even gecheckt of er haken en ogen aan de motie van GroenLinks zitten, maar de manier waarop het omschreven is, geeft ons voldoende ruimte om goed met het plan aan de gang te gaan. Maar het punt is heel belangrijk.

De **voorzitter**: Ik constateer dat er geen behoefte is aan een tweede termijn en dat we tot de stemmingen kunnen overgaan.

In stemming komt het voorstel.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Wij stemmen tegen, maar wij zijn wel blij dat er gebouwd gaat worden en dat er ook een besluit genomen wordt, want dat is inderdaad heel belangrijk. Die grond ligt al 21 jaar zo'n beetje braak. Essentieel voor onze tegenstem is het feit dat als de gemeente grond verkoopt - dat geldt ook voor alle andere plannen die in de toekomst komen - wij er voorstander van zijn dat die 25% sociale huurwoningen minimaal gerealiseerd wordt. We wensen de wethouder veel succes in het verdere traject.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Voorzitter. Ik wil graag een stemverklaring afleggen in die zin dat ik als direct betrokkene niet mee ga stemmen, maar ik wil wel aangeven dat dit voor GroenLinks een zwaarbevochten compromis is en dat het moeilijk is om dit besluit zo te nemen. Maar ik ga dus niet stemmen.

De **voorzitter**: U zegt dat u hier direct bij betrokken bent. Dat is natuurlijk altijd een mogelijkheid. Een raadslid hoort altijd voor of tegen te stemmen, maar in dit geval is dit inderdaad een legitieme reden om niet aan deze stemming mee te doen. Dat is genoteerd. Dan zijn we met z'n twintigen.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Uiteraard zullen wij voorstemmen, omdat dit de meest elegante oplossing is voor een moeilijk probleem, voor een moeilijk dossier. Ik wil meteen van de gelegenheid gebruikmaken om mijn grote waardering uit te spreken voor de coalitiepartners GroenLinks en D66, die hier ook hard mee aan de slag zijn gegaan en bereidheid hebben getoond om in het belang van Voorschoten stappen te maken. Dat is een compliment waard.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van GroenLinks (met uitzondering van de heer Van Rixtel, die niet aan de stemming heeft deelgenomen), het CDA, de VVD, D66 en Voorschoten Lokaal Sterk ervoor hebben gestemd en de overige fracties ertegen.

In stemming komt motie 174 van GroenLinks, D66 en het CDA.

De motie wordt aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van Voorschoten Lokaal Sterk, de VVD en ONS Voorschoten ertegen hebben gestemd en de overige fracties ervoor, met de aantekening dat de heer Van Rixtel niet aan de stemming heeft deelgenomen.

In stemming komt motie 176 over het Politiekeurmerk Veilig Wonen.

De motie wordt met algemene stemmen aangenomen, met de aantekening dat de heer Van Rixtel niet aan de stemming heeft deelgenomen.

De **voorzitter**: Ik vraag de plaatsvervangend voorzitter van de raad, de heer Bremmer, om het voorzitterschap over te nemen, omdat het volgende onderwerp bij mij in de portefeuille zit.

(De heer Bremmer neemt het voorzitterschap van de vergadering over van de heer Aptroot.)

9. Ontvlechting en Inrichting organisatie Voorschoten (raadsregistratienummer Z/20/047465)

De **voorzitter**: Bij dit onderwerp spreken we graag in metaforen van de wielersport, zoals dat de afgelopen tijd is gebeurd. Ik juich uiteraard van harte het verzoek van de kopman toe om even van fiets te wisselen en zelf even aan de koers mee te doen. Dit agendapunt gaat over de Werkorganisatie Duivenvoorde. Dat is de gezamenlijke ambtelijke organisatie van Wassenaar en Voorschoten. Het college en de burgemeester willen uit deze gemeenschappelijke regeling treden. Voorschoten krijgt weer een eigen ambtelijke organisatie en de raad moet toestemming geven om uit te treden.

De heer **Andringa** (D66): Voorzitter. De liberale VVD-minister Polak zei ooit: "Democratie is niet een staatsvorm voor bange mensen, niet voor mensen die voor elke politieke beweging of elke politieke verandering angstig zijn." Vandaag hebben we al besluiten genomen over twee onderwerpen die al zo'n twintig jaar braak liggen dan wel vooruit worden geschoven omdat mensen bang zijn om besluiten te nemen. Ik denk dus dat we vandaag maar in die thematiek moeten blijven. Acht jaar geleden hebben we als gemeenteraad namelijk ook een besluit genomen dat eigenlijk vooral werd ingegeven door angst: angst in Voorschoten voor grote broer Leiden en angst in Wassenaar voor grote broer Den Haag. Daarom hebben we gezegd: laten we dan maar uit angst de samenwerking gaan zoeken. Angst is een slechte raadgever. Democratie moet niet gaan om angst. Daarom moeten we nu helaas een besluit nemen om dat besluit van acht jaar geleden te herstellen. Hoewel we als gemeenten Voorschoten en Wassenaar met hele verschillende uitdagingen zitten omdat we als Voorschoten nou eenmaal op de Leidse regio georiënteerd zijn en in de Leidse regio onze beleidsuitdagingen hebben, terwijl Wassenaar die in de Haagse regio heeft, hebben we acht jaar geleden toch besloten om maar te proberen om gezamenlijk onze uitdagingen op te pakken. Na acht jaar kunnen we niet anders dan constateren dat dat niet naar wens is gegaan en dat dat niet heeft opgeleverd wat we zouden willen. Laat duidelijk zijn dat dat niet zo is vanwege een gebrek aan inzet of toewijding van de ambtenaren die voor de WODV werken, want die inzet en die toewijding zijn er onmiskenbaar, maar we zitten gewoon met andere uitdagingen en beleidsrichtingen en we moeten uiteindelijk in andere regio's de uitdagingen in gezamenlijkheid oppakken. Daarom nemen we nu het besluit dat we moeten nemen. Dat besluit is niet leuk en leidt tot veel onzekerheid, ook voor de ambtenaren, die acht jaar geleden een grote reorganisatie hebben doorgevoerd, toen acht onzekere jaren hebben gehad vanwege allerlei bezuinigingen en nu weer een grote reorganisatie door moeten. Het is dus geen leuk besluit. Het is ook geen leuk besluit voor Voorschoten, omdat we toch een stevig budget moeten reserveren voor het oplossen van allerlei frictiekosten. Dat kan ik echt niet anders omschrijven dan als een noodzakelijk kwaad. Het is noodzakelijk omdat we er niet aan kunnen ontkomen, maar het is een kwaad, omdat ik dat geld veel liever zou willen uitgeven aan het realiseren van de vele ambitieuze beleidsdoelen die we in Voorschoten hebben dan aan het oplossen van deze ambtelijke problematiek. Maar het is noodzakelijk. Ik ben de colleges van Voorschoten en Wassenaar zeer erkentelijk voor het feit dat zij gezamenlijk hebben ingezien dat dit de beste weg naar voren is en dat zij in gemeenschappelijkheid proberen om daarvoor zo goed en zo kwaad als het gaat een oplossing te vinden. Ik begrijp volkomen dat

dat niet makkelijk zal zijn, maar ik denk dat het uiteindelijk niet anders is dan accepteren dat dit de realiteit is en dat we uit elkaar zullen moeten om als zelfstandig Voorschoten sterker vooruit te kunnen. Dat geldt voor Wassenaar idem. Vandaar dat wij als D66 het besluit om nu tot ontvlechting over te gaan en daarvoor de noodzakelijke financiële reservering te doen, uiteraard zullen steunen. We moeten nou eenmaal de keuze herstellen die we in het verleden uit angst gemaakt hebben. En laten we dan maar met vertrouwen naar de toekomst kijken.

De **voorzitter**: Even voor alle zekerheid, ook voor alle volgende sprekers: dit agendapunt telt vier beslispunten. Ik neem aan dat u instemt met alle vier de beslispunten.

De heer **Andringa** (D66): Dat klopt, voorzitter. Daar heeft u helemaal gelijk in.

De **voorzitter**: Ik vraag degenen die bij een bepaald beslispunt vraagtekens hebben, om dat expliciet aan te geven. Dan kan zowel de griffie als de voorzitter dat beter bijhouden.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Voorzitter. Ik sluit mij aan bij de woorden van de heer Andringa. Dit is geen makkelijke keuze en zij kost ook veel geld. De VVD vindt het heel belangrijk dat we goed gaan meten of de dienstverlening dan ook daadwerkelijk verbetert, want dat is eigenlijk een van de belangrijke intenties achter deze ontvlechting. De burgemeester heeft in de commissievergadering aangegeven dat we daar binnenkort over in gesprek gaan en dat het college met voorstellen komt. Wij zien dat dus met vertrouwen en interesse tegemoet. De VVD steunt dit voorstel.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Het gaat om een onvermijdelijk en onomkeerbaar proces, de ontvlechting en de bouw van een nieuwe organisatie. Ik wil volstaan met een enkele vraag aan het college over de twee alinea's over huisvesting op bladzijde 9 van de adviesnota. Ik heb daar ook in de commissie iets over gezegd. Daar vroeg ik mij af of hier nu wordt gesproken over een tweede multifunctionele accommodatie met faciliteiten voor ondernemers, maatschappelijke instellingen en zelfs een politiepост. Dat kan niet eventjes zo. Ik wil het college verzoeken om uit te spreken dat wordt erkend dat met de besluitvorming van vandaag, die ik voor het overige zonder meer zal steunen, geen enkele uitspraak en geen enkel commitment vanuit de raad ontstaan die betrekking hebben op deze twee alinea's. Schade en schande hebben mij geleerd dat een 100% duidelijke uitspraak van het college hierover wenselijk is.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik hoop dat ik nu beter te horen ben.

De **voorzitter**: Ja.

De heer **Maassen** (SP): Gelukkig. De SP heeft het altijd als een verkeerd besluit gezien dat Voorschoten een ambtelijke samenwerking met Wassenaar aanging. Wij zijn dan ook erg tevreden met het voorstel dat er nu ligt om dat verkeerde besluit ongedaan te maken. Dat is niet makkelijk, dat is niet goedkoop en het is ook een hele grote stap voor de ambtelijke organisatie. Daar zijn we ons van bewust, maar we moeten niet vergeten hoeveel onderzoeken de afgelopen acht jaar gedaan zijn naar de WODV en het functioneren daarvan. Wat heeft dat allemaal wel niet gekost? Is het niet gewoon beter om de stekker eruit te trekken om te voorkomen dat dit nog veel meer geld kost?

Bij het vorige agendapunt sprak ik uit dat de SP sommige standpunten en beleidspunten uit het collegeakkoord best kan onderschrijven. Het standpunt dat Voorschoten niet langer een ambtelijke samenwerking zou moeten hebben met Wassenaar, is een punt in het collegeakkoord waar wij ons zeker bij aan kunnen sluiten, ook al staat in het collegeakkoord wel dat er nog wordt getracht om de WODV in stand te houden voor basistaken. Klaarblijkelijk is dat niet gelukt. Dat is wat de SP betreft een logische conclusie. Het is tijd om alleen verder te gaan. De uitspraak van de wethouder in de commissie dat de kosten voor de nieuwe uitvoeringsorganisatie waarschijnlijk laag kunnen zijn omdat er minder met inhuur van tijdelijke mensen wordt gewerkt en meer met vaste krachten, is een visie die de SP zeker kan steunen. Onze voormalige fractievoorzitter in de Tweede Kamer, Emile Roemer, heeft daarvoor ooit de Roemernorm geïntroduceerd: maximaal 10% externe inhuur. Wij staan dus zeker achter dat standpunt.

De **voorzitter**: Ik denk dat u in plaats van de wethouder de voorzitter bedoelde, want die heeft daarover het woord gevoerd in de commissie Burger en Bestuur. Dat nemen we u niet kwalijk na alle wifi-verwarring, zal ik maar zeggen. Maar wij willen de voorzitter even recht doen.

De heer **Maassen** (SP): Nou geef ik een keer complimenten en dan is het niet goed.

De **voorzitter**: U moet toch ook een keer aan uw jasje getrokken worden, meneer Maassen. Laat ik dat dan doen.

De heer **Andringa** (D66): Ik ben benieuwd of de heer Maassen het coalitieakkoord op zijn nachtkastje heeft liggen en elke avond een stukje leest voor het slapen gaan, want hij citeert er echt de hele dag uit.

De heer **Maassen** (SP): Ik heb daar toevallig deze week nog een keer in gekeken. Ik merk dat dat af en toe toch wel praktisch is, vlak voor een raadsvergadering. Ik pluk er de vruchten van; laten we het zo zeggen. Herhaling is goed voor de studie.

De heer **Andringa** (D66): En toen kwam u tot de conclusie dat het een heel goed stuk is.

De heer **Maassen** (SP): Ik denk dat ik de heer Andringa, wanneer het weer kan, eens een keer een avondje meeneem naar het Wapen van Voorschoten om hem te vertellen wat er beter kan.

De **voorzitter**: Ja, na de vergadering; dat zou ik zeker doen.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Wat de vier beslispunten betreft: doen! Het is veel geld, maar de noodzaak is evident. Feitelijk komt het hierop neer: als je A zegt, moet je ook B zeggen, want het proces is in gang gezet. Wij vragen aandacht voor een punt: hou de communicatie met de medezeggenschap heel goed in de gaten, want als je de inbreng van de medezeggenschap plaatst naast - overigens overtuigende - presentaties van de gemeentesecretaris en onze voorzitter, zie je een duidelijk waarneembaar verschil in de mate van vertrouwen dat de ingeslagen weg tot een breed gedragen succeservaring gaat leiden. Frequente, brede en transparante communicatie is daarbij dus belangrijk. Het gaat om veel geld. We nemen aan dat dit het dan ook is voor 2021 en 2022. We hebben zorgen door de inhoud van informatiebrief 090, die we vandaag ook op de raadsagenda zien staan. Daarin zie je dat er toch weer even € 300.000 extra personeelskosten langskomt ten laste van 2020. Zo kwetsbaar is dat. Doe dus je best om het zo beperkt mogelijk te houden. We kunnen niet achteruit; we moeten nu doorpakken.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. Het is al gezegd: de ontvlechting is het corrigeren van in 2013 en volgende jaren gemaakte fouten. Het was een ambtelijke fusie uit angst, zoals de heer Andringa ook al zei, eigenlijk zonder visie op de meerwaarde van samenwerking, behalve kostenbesparing. Het is ironisch dat het ons nu duur komt te staan, op dit moment zelfs letterlijk, maar we zien geen andere opties. We gaan dus gewoon akkoord met het voorstel. Het plan dat er nu ligt, is degelijk. Hopelijk helpt deze andere manier van werken met het vergroten van de bestuurskracht en geeft het onze toegewijde ambtenaren de mogelijkheid om effectiever te acteren. Maar GroenLinks is het met de ondernemingsraad en het Lokaal Overleg eens dat we ons niet rijk moeten rekenen. Ontvlechting is geen toverformule en levert nu vooral veel onzekerheid op, met name voor de ambtenaren natuurlijk. Het is een feit dat wij ook na 2013 natuurlijk altijd nog hadden kunnen gaan werken aan die visie. Samenwerking met Wassenaar was nooit gemakkelijk geweest, maar was ook niet bij voorbaat onmogelijk. De opsplitsing is nu onvermijdelijk, maar is ons ook niet helemaal overkomen. Deze nieuwe organisatie zal vrijwel direct onder druk komen te staan. Daarbij moeten wij niet weer dezelfde fouten maken als de fouten die we in 2013 gemaakt hebben. We moeten ons ook als raad realiseren dat dit een project in uitvoering is en dat we de vinger aan de pols moeten houden, dit keer niet alleen financieel. We moeten ons realiseren dat een eigen organisatie ruimte geeft om te sturen, besluiten te nemen, samenwerking te zoeken en zaken anders aan te pakken. Maar in die ruimte moeten wij als raad en college, trouwens ook in de volgende samenstellingen, ook echt gaan denken. We moeten zoeken naar die cultuuromslag. Dan denk ik dat wij de kans hebben dat Voorschoten hier uiteindelijk nog sterker uit komt.

In de commissie gaf de burgemeester aan de raad te willen betrekken, bijvoorbeeld bij de periodieke evaluaties. Ik ben daar blij mee en ik zie uit naar die dialoog. Ik wens het college en de burgemeester veel sterkte.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Voorzitter. Ik hoorde de heer Andringa net zeggen dat politiek niet voor bange mensen is. Ik begrijp nu dat het besluit dat in 2013 door D66 en de VVD is genomen om samen te gaan in de WODV, uit angst is geboren. Ik heb begrepen dat u niet een bang mens

bent, maar toen is dat uit angst geboren. Het heeft ons inmiddels wel € 1,8 miljoen gekost. Een besluit met een kleine meerderheid is in dit geval ook niet best geweest; we hebben vanavond ook een besluit genomen met een kleine meerderheid. Ik kan me het memorabele moment nog herinneren waarop de toenmalige fractievoorzitter van het CDA in de raadzaal een paraplu kreeg. Die heeft hij in drie stukken gevouwen, omdat die keuze niet de keuze was van veel partijen. Er was een kleine meerderheid. Er is toen gezegd: D66 en VVD, doe dit niet. Je ziet nu de gevolgen. Wij waren er toen voorstander van om de ondersteuning onder te brengen bij de werkorganisatie, maar niet de hele organisatie. Je ziet nu de gevolgen van een jarenlang niet voldoende ondersteunde beslissing die toen is genomen. Het draagvlak was te klein.

De heer **Andringa** (D66): Ik wil de heer Zoetemelk eigenlijk helemaal gelijk geven. Dat had hij misschien niet helemaal zien aankomen, maar ik ben me er terdege van bewust dat ook D66 destijds voor dat besluit is geweest. Ik vind dat dat een slecht besluit is geweest. Dat kan ik volmondig toegeven.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Het grappige was dat D66 toen onderdeel uitmaakte van ONS Vooreschoten en toen een heel plaatselijke partij was die volledig gericht was op Voorschoten en nu veel meer op regionalisering is gericht. Dat zie je ook in de bestuurlijke ontwikkeling bij D66 in de regio. Het was een vlucht vooruit; dat is een juiste opmerking. Het was geboren uit angst om te worden heringedeeld. Vandaar dat ik het toen een heel bijzondere actie vond.

De heer **Andringa** (D66): Ik geef de heer Zoetemelk gelijk en dan komt er zo'n opmerking overheen. Het interessante is dat D66 inziet dat je in regionale samenwerking je lokale problemen het best kan adresseren. Dat is iets wat wij toen natuurlijk inzagen, maar wij kozen toen voor de verkeerde regio. Nu zien we dat nog steeds in, maar nu kiezen we voor de regio waarin we onze oplossingen het best kunnen aanpakken in het belang van de inwoners van Voorschoten. In dat opzicht zijn wij dus nooit een partij geweest die angstig is om te kijken hoe we voor het belang van onze eigen bewoners onze problemen in samenwerking het beste kunnen aanpakken. Alleen moet je dat wel op de goede plek doen. Dat is de keuze die we nu gelukkig wel maken.

De **voorzitter**: Dit lijkt me een afgeronde discussie.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Die keuze hebben wij toen ook gemaakt. We hebben toen letterlijk gezegd: we moeten niet met de rug naar de Leidse regio staan. Met deze keuze deden we dat wel.

Vorig jaar vroeg ik al bij de begrotingsraad om de beleidsmedewerkers terug te halen, dichterbij het college, dichterbij de raad en dichterbij de inwoners, de ondernemers en de verenigingen. Dat gaan we nu doen. We zijn dus een groot voorstander van de vier voorliggende beslispunten en we gaan ermee akkoord.

Wat wel gevaarlijk is, is weer het rigoureuze van de beslissing. Wij vroegen om de beleidsmedewerkers terug te halen. We gaan nu de hele organisatie ontvlechten. Wij zijn er voorstander van, maar we moeten wel heel voorzichtig van. In de woorden van de or: we moeten ons niet rijk rekenen. We moeten dus buitengewoon voorzichtig zijn met de ontwikkeling, maar het CDA heeft alle vertrouwen in de gemeentesecretaris en het verhaal dat hij hierover verteld heeft. Wij zijn dus voorstander en we gaan hiermee door.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Wij willen dit college een pluim geven - dat doe ik niet vaak - omdat het deze ontvlechting door heeft kunnen zetten. Wij zien het als een groot voordeel dat Voorschoten weer eigen ambtenaren krijgt die kunnen uitvoeren wat de raad en de wethouder van hen vragen. Wel willen wij meegeven dat het begrote budget weleens hoger uit zou kunnen vallen. We willen hier graag een goede berekening van zien bij de aankomende Kadernota. We willen op deze plaats ook nogmaals uitspreken - dat hoorde ik ook het CDA een beetje uitspreken - dat een eigen ambtelijke organisatie niet alles zelf hoeft te doen. Integendeel, wij willen een kleine, deskundige en betrokken groep ambtenaren die als regisseurs van het beleid zorgen dat de nodige dingen gebeuren. We zouden dus heel graag willen dat de optie van een regiegemeente goed bekeken gaat worden. Wij gaan dus mee met dit voorstel.

De **voorzitter**: Ik heb een interruptieverzoek van de heer Van den Dool over het hoofd gezien; daarover kreeg ik een seintje van de griffier. Ik wil hem daarvoor nog de gelegenheid geven.

De heer **Van den Dool** (VVD): Het is eigenlijk nog een reactie op de inbreng van de heer Zoetemelk. Ik wilde eigenlijk zeggen dat de Werkorganisatie destijds sterk is begonnen, maar nooit is geworden wat we oorspronkelijk hadden bedoeld. Dat uitte zich ook in de scène met de paraplu, want de fractievoorzitter van het CDA probeerde de paraplu inderdaad kapot te maken, maar dat lukte niet echt. Het was dus iets hilarischer dan de heer Zoetemelk aanhaalde.

De **voorzitter**: Bedankt voor dit stukje geschiedschrijving. Het woord is aan de voorzitter van de raad en het college, de burgemeester. Ik concludeer dat er brede steun is voor het voorstel in termen van akkoord gaan met de beslispunten. Er zijn wel een aantal zorgen geuit over de communicatie en de zorgen die de ondernemingsraad geuit heeft en de heer De Graaf heeft heel concrete vragen gesteld over pagina 2 van het raadsvoorstel.

De heer **Aptroot**: Voorzitter. Eerst wil ik zeggen dat ik natuurlijk ontzettend blij ben dat alle fracties, alle raadsleden, het voorstel unaniem steunen, met een aantal kanttekeningen en opmerkingen, waar ik zo op terugkom. Sommigen zeggen dat het besluit in 2013 uit angst is genomen. Ik was daar niet bij; ik kan dat niet beoordelen, maar ik vind u nu geen angstige raad. Ik vind u een moedige raad die niet achterom blijft kijken maar vooruitkijkt. Wij stellen het als college - niet als burgemeester - wel voor, maar u moet het besluit nemen. U neemt daar de volle verantwoordelijkheid voor. U doet dat. Dat vind ik echt heel positief. Het is fijn dat zo'n essentiële stap voor de toekomst en het functioneren van de gemeente, dus ook voor de inwoners van ons dorp, eigenlijk raadsbreed en met unanieme steun genomen kan worden.

Ik wil vooraf wel even zeggen dat we een lastige periode tegemoet gaan. We zitten al in een lastige periode, want we zijn bezig met werken aan een ontvlechting. We willen daar op 31 maart, dus over drieënhalve maand, een klap op geven. Dan start de opbouw van de eigen organisatie. Wij weten dat dat allemaal extra aandacht en werk vraagt, maar de winkel blijft wel open. Wij moeten niet alleen het huisvuil blijven ophalen, maar ook op tijd uw vragen beantwoorden. Wij moeten paspoorten, rijbewijzen, uitkeringen en bijzondere voorzieningen in het kader van de Wmo verstrekken. We zullen alles op alles zetten om de winkel goed open te houden en te zorgen dat inwoners en ondernemers er zo min mogelijk van merken en geen nadelige effecten ondervinden, maar het wordt spannend. Dat zeg ik er heel eerlijk bij. Ik denk ook dat wij ons als bestuurders - dat geldt voor u als raadsleden en ook voor de wethouders en de burgemeester - even een beetje moeten inhouden om nog extra dingen op het bord van de ambtelijke organisatie te leggen, want die ombouw is gewoon even lastig. Die vraagt extra aandacht en er blijft wat minder capaciteit over. Maar we doen het omdat we ervan overtuigd zijn dat we straks met die kleine organisatie die helemaal gericht is op Voorschoten, met minder complexiteit dan twee verschillende gemeenten binnen twee verschillende regio's en met verschillende ambities, uiteindelijk toch een betere dienstverlening gaan leveren.

Ik heb enkele vragen gekregen. Het verbaasde me een beetje dat de heer De Graaf een vraag stelde die hij ook in de commissie heeft gesteld. Toen heb ik klip-en-klaar gezegd dat er een ambitie is om gemeentelijke gebouwen te verduurzamen. Ik heb gezegd dat je naar onze mening aan het gemeentehuis meer moet doen. Niet meer voor alle ambtenaren een werkplek; dat kan minder. Maar ook een aantal andere dingen. We hebben gezegd dat wij met een voorstel komen. U neemt daar nu geen besluit over. U trekt daar geen gulden voor uit. Wij kunnen u nergens op aanspreken, maar wij hebben wel gezegd: weet dat wij met u in de loop van het volgende jaar dat gesprek aangaan en dat we kijken hoe we dat zo slim mogelijk kunnen doen, want investeren betekent bijvoorbeeld kapitaallasten, maar als je investeert, minder ruimte nodig hebt en minder energie verbruikt, zou het ook weleens interessant kunnen zijn. Dat is onze opzet; dat gaan we doen. Maar u committeert u niet. Het is niet iets waarvan we kunnen zeggen: u ging daar toen mee akkoord.

De heer Maassen noemde mij "wethouder", maar ik vind "wethouder" een eretitel. Ik ben het jarenlang met veel plezier en inzet geweest. Hij zei dat de kosten lager kunnen zijn door minder inhuur. Nee, zo heb ik het niet gezegd. Wij gaan ervan uit dat we dat betere dienstverleningsniveau voor dezelfde kosten kunnen leveren. Het advies van de WODV is ook dat wij de komende jaren duidelijk meer geld moeten uittrekken. Toen heb ik gezegd: wij denken dat dat niet nodig is en dat wij zo snel mogelijk naar het normale kostenniveau terug kunnen, omdat wij minder gaan inhuren. Ik heb dus wel iets in die zin gezegd, maar niet dat het per saldo goedkoper wordt maar dat het niet duurder hoeft te worden omdat wij minder gaan inhuren. Dan kun je voor hetzelfde aantal euro's in feite meer medewerkers in huis hebben die ingewerkt zijn, de dossiers kennen en langere tijd in het team aan Voorschoten werken.

Niet rijk rekenen, zei meneer Zoetemelk. Dat klopt ook. Mevrouw Persoon zei nog dat het budget goed moet worden berekend bij de Kadernota. Nee, wij vragen nu het budget bij u aan. We hebben ook gezegd: hoewel het advies vanuit de WODV was om nog meer geld uit te trekken, denken wij dat het hiervoor kan. Dat vinden we ook heel taakstellend. Wij zullen u regelmatig informeren over de voortgang van het proces en ook over hoe het met het budget gaat. Wij zien dat zeker als taakstellend en wat ons betreft als de bovengrens.

De gemeentesecretaris werd ook even genoemd. Ik moet zeggen dat wij deze lastige ombouw kunnen doen omdat wij in veel medewerkers van de WODV absoluut vertrouwen hebben. Er wordt wel gemopperd, maar laten we eerlijk zijn: toen de twee gemeenten hun ambtelijke apparaat samenvoegden, was er een taakstelling van 10% minder. We zijn dat als gemeente, met door de decentralisatie meer taken, dus met een groter takenpakket, gaan doen met 10% minder mensen. Er is dus wel degelijk ook heel veel gepresteerd en gedaan, maar uiteindelijk blijkt toch dat de gezamenlijke belangen uiteenlopen. Wij hebben vertrouwen in de medewerkers die straks naar ons komen. Ik moet ook zeggen dat wij er een groot vertrouwen in hebben dat onze toekomstige directie, bestaande uit onze gemeentesecretaris en de plaatsvervangende gemeentesecretaris, de heren De Graaf en Zwebe, dit proces samen met de mensen van de WODV heel goed zullen begeleiden en dat zij ook zullen zorgen voor de opbouw van een hele goede ambtelijke organisatie. Daar zullen we als collegeleden en ik als portefeuillehouder natuurlijk bovenop zitten.

Volgens mij heb ik daarmee de vragen beantwoord. Dank voor uw brede steun, want die is echt belangrijk in dit ingewikkelde proces.

De **voorzitter**: Ik denk dat de raad niet bang zal zijn om af te zien van een tweede termijn. Ik concludeer dat er inderdaad geen behoefte is aan een tweede termijn. Dan gaan we stemmen.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

De **voorzitter**: Ik wens onszelf en het college hier geluk mee. Ik geef het voorzitterschap graag weer over aan de kopman, de burgemeester.

(De heer Aptroot neemt het voorzitterschap van de vergadering over van de heer Bremmer.)

De **voorzitter**: Dank meneer Bremmer, plaatsvervangend voorzitter, voor het overnemen. U heeft dat voortreffelijk gedaan.

10. Najaarsnota 2020 Voorschoten (raadsregistratienummer Z/20/046911)

De **voorzitter**: We praten hierbij over de voortgang van de begroting, de cijfers van de eerste acht maanden en de financiële kaders. De Najaarsnota is in de commissie besproken. Vandaag komen we tot besluitvorming.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Voorzitter. Ik kan kort zijn. We hebben heel veel vragen gesteld en we hebben heel veel antwoorden gekregen. We hebben hier de nodige vragen over gesteld. Ik moet vaststellen dat de Najaarsnota er anders uitziet dan de begroting. We zijn er bij de Najaarsnota echt achter gekomen dat het financieel best lastig is om Voorschoten een gezonde begroting te geven. We kunnen daar lang en kort over zijn. De beslispunten die er liggen, zijn conclusies die je kunt trekken uit wat er voorligt. Ik heb een vraag aan wethouder De Bruijn over de € 150.000 die in 2021 gereserveerd wordt voor onder anderen ondernemers en verenigingen. Wij zijn dit jaar blij geweest met het beleid, bijvoorbeeld met het kwijtschelden van huren voor verenigingen. Onze vraag is of dat volgend jaar op deze manier wordt voortgezet met die € 150.000. Dat wil ik nog graag weten. Voor de rest kunnen we hier uren over praten. De situatie is slecht. We zijn als Voorschoten min of meer aangesloten bij de raden in verzet, waarbij de financiële verhouding tussen de rijksoverheid en de gemeenten ter discussie staat. Daar moeten we flink wat aandacht aan blijven geven, want die verhoudingen zijn op dit moment natuurlijk slecht. Hoe goed we het als gemeente ook doen, de financiële verhoudingen laten ons weinig ruimte.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Voorzitter. Omwille van de spreektijd beperk ik mij tot aangeven dat wij het eens zijn met het voorstel.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. 2020 was en is nog steeds een bizar jaar. Dat zie je natuurlijk terug in de afwijkingen ten opzichte van de begroting in de Najaarsnota. Grotendeels zijn dat externe factoren en wettelijke verplichtingen. We kunnen daar weinig aan doen: Tozo, coronagerelateerd en anderszins. Laat ik volstaan met te zeggen dat het wat ons betreft toch wel een zoektocht is. We hebben niet het definitieve antwoord voor de best mogelijke en tegelijkertijd realiseerbare positionering van de Najaarsnota in de begrotingscyclus, met name ten opzichte van de begroting. Het laatste woord zal daar niet over gezegd zijn, maar we hebben niet op de lippen liggen wat het dan wel zou moeten zijn.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. Ik zal het ook kort houden. In verband met het voorgaande agendapunt zijn de nodige in de Najaarsnota genoemde uitvoerende zaken nog niet helemaal op het juiste tempo. Het zou prettig en verstandig zijn als er bij de herinrichting van de organisatie goed op wordt gelet dat ook die actuele projecten en ontwikkelingen snel opgepakt worden. Zoals de heer Zoetemelk al aangaf, zijn de financiële problemen duidelijk. Om die reden is het verstandig om voorzichtig te zijn met uitgaven, vooral bij grote projecten.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Vanwege de spreektijd merk ik alleen op dat wij instemmen met het voorstel.

Mevrouw **Boom** (D66): Voorzitter. De Najaarsnota is reeds behandeld via schriftelijke vragen en in verschillende commissievergaderingen. Wij willen nog voor twee punten extra aandacht van het college vragen. In de eerste plaats is dat de tegenvaller van 3,5 ton op de opbrengsten van bouwvergunningen. We moeten hierdoor een flinke greep doen in de egaliseringsreserve omgevingsvergunningen. Voorlopig zit er nog genoeg in kas, maar we willen het college wel vragen om hier waakzaam te zijn en de opbrengsten in de komende jaren realistisch te begroten. Ook willen wij er nogmaals op wijzen dat het wat D66 betreft volstrekt onwenselijk is dat het verlagen van het onderhoudsniveau van B naar C om kosten te besparen, juist leidt tot een verhoging van het budget voor wegen en klein onderhoud. Het argument is dat een lager onderhoudsniveau tot hogere kosten leidt. We willen het college nadrukkelijk vragen om binnen het beschikbare budget te blijven.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. De Najaarsnota is vooral een verantwoordingsdocument met enkele voorstellen tot wijziging van de begroting voor 2020 en 2021. Ik volsta met een vraag aan wethouder De Bruijn over de twee maal € 150.000 voor het omgaan met effecten van coronamaatregelen voor bepaalde doelgroepen. Kan de wethouder mij toezeggen dat die twee maal € 150.000 kan worden aangewend voor corona-effecten in het sociaal domein, zoals schuldhulpverlening, voedselbank en dergelijke, indien blijkt dat daar een dringende behoefte aan bestaat?

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Vandaag is het 10 december. Over drie weken begint 2021. Wat kunnen we nu nog zeggen over deze Najaarsnota? Ik heb vroeger geleerd dat een begroting bedoeld is om vooraf aan te geven wat we gaan doen en wat dat mag gaan kosten. Na afloop komt er dan een jaarrekening, waarin toegelicht wordt wat we van die plannen bereikt hebben en of we wel of niet binnen het budget zijn gebleven. Tussentijds kan er bijgestuurd worden door middel van een tussenrapportage. Dat is dus de Najaarsnota; dat is voor mij een tussenrapportage. Maar in deze nota staat niet welke plannen in de komende periode gewijzigd gaan worden. Wel staat erin wat er gewijzigd is en hoe dat gedekt kan worden, maar hoort dat eigenlijk niet in een jaarrekening? Ik vind dat best wel een beetje moeilijk te begrijpen, laat staan dat ik dit kan uitleggen aan de inwoners. Dan vraag ik me ook een beetje af of de nota in het vervolg niet wat eerder zou kunnen komen. We hebben daar al eerder over gesproken, al weken, maar er zijn nog geen beslissingen. Ik kan me nog herinneren dat we dit de laatste jaren al bij de begroting bespraken. Daar wil ik de wethouder graag even over horen.

De **voorzitter**: Dat was de eerste termijn van de raad. Ik hoorde over het algemeen iets kort. De heren Zoetemelk en De Graaf hadden nog een vraag aan wethouder De Bruijn. Eerst de wethouder die over de financiën gaat, wethouder Cramwinckel.

Wethouder **Cramwinckel**: Voorzitter. Ik ga eerst in op de vragen over corona. Het beleid om de samenleving, verenigingen et cetera te ondersteunen vanuit de coronareserve die we hebben ingesteld, zetten we ook volgend jaar voort. Daar zijn twee belangrijke opmerkingen bij te maken. In

de eerste plaats laat het kabinet op korte termijn weten wat wij weer extra krijgen aan gelden om die coronaondersteuning te doen. We maken dan volgend jaar opnieuw een afweging hoe we de gelden gaan inzetten. In antwoord op de heer De Graaf kan ik zeggen dat die gelden ook inzetbaar zijn in het sociaal domein, maar dat is wel afhankelijk van een duidelijke analyse van de behoefte die er is. Het is dus niet zo dat het alleen voor sportverenigingen of zo bestemd is. Dit is breed bestemd voor de Voorschotense samenleving.

Ten tweede zijn er opmerkingen gemaakt over de planningcyclus. Die discussie hebben we ook gevoerd in de commissie Planning en Control. Het dilemma met de Najaarsnota is als volgt. Als we haar veel vroeger uitbrengen, is er een veel langer deel van het jaar waarover we geen gegevens meenemen in de Najaarsnota. Als we haar heel laat uitbrengen, dekken we vrijwel het hele resterende deel van het jaar af, maar dan is de aansluiting op de begroting weer niet optimaal. We hebben daar in de commissie Planning en Control een compromis in gevonden door te zeggen dat we wel de grote getallen uit de Najaarsnota bij de begrotingsbehandeling meenemen, maar niet de details; dat doen we later. Misschien is het goed om er in de commissie Planning en Control nog een keer over te praten hoe dit systeem bevalt. Het is een soort keuze tussen de dilemma's die ik net schetste. We hebben dit jaar geprobeerd om daar een zo goed mogelijk evenwicht in te vinden.

Dat was volgens mij wat mij gevraagd is. Van de diverse pleidooien heb ik kennisgenomen. Nog even de opmerking van D66: ja, we proberen natuurlijk zo goed mogelijk te ramen bij de bouwleges, maar de reden waarom we die egalisatiereserve hebben ingezet, is juist dat het bij het bouwen nogal onvoorspelbaar is wat je precies aan inkomsten krijgt. We ramen dus zo behoedzaam en zo goed mogelijk en met de egalisatiereserve vangen we schommelingen op.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Volgens mij zijn de vragen al grotendeels beantwoord door collega Cramwinckel. Ik heb een kleine toevoeging met betrekking tot de vraag van de PvdA. Het is bij deze partijen natuurlijk maatwerk hoe we daarnaar gaan kijken. Voor bijvoorbeeld schuldhulpverlening krijgen we eigenlijk ook meer budget vanuit het Rijk. Er zal dus ook vanuit die pot verder gekeken worden hoe we dat kunnen inzetten.

De **voorzitter**: Is er behoefte aan een tweede termijn? Ik had de indruk van niet. Dan gaan we over tot de stemming.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

11. Doelgroepenverordening Voorschoten 2020 (raadsregistratienummer Z/20/046256/209611)

De **voorzitter**: In de Woonvisie 2019-2022 is de ambitie uitgesproken om meer sturing te geven aan de samenstelling van de woningvoorraad. Daar is een doelgroepenverordening voor nodig. Die verordening beschrijft de categorieën woningen die we in bestemmingsplannen kunnen opnemen en welke woningzoekenden, welke groepen, hiervoor in aanmerking komen. De instandhoudings-termijn waarborgt dat de woningen voor langere tijd voor die doelgroepen beschikbaar blijven. Het raadsvoorstel is aangepast naar aanleiding van de behandeling in de commissie. Nu gaan we daar een besluit over nemen. ONS Voorschoten heeft laten weten geen inbreng te hebben. U heeft allemaal ook nog betrekkelijk weinig spreektijd.

De heer **Bos** (GroenLinks): Voorzitter. Wij vinden het erg belangrijk dat deze Doelgroepenverordening er komt. We zijn ook tevreden over de aanpassing in artikel 5 over de instandhouding, waarmee duidelijk is dat de beschikbaarheid verlengd kan worden. In de vergadering van de commissie WRG deed mevrouw Van den Berg van de woningcorporatie De Sleutels twee suggesties. Ik heb begrepen dat de eerste suggestie over huisvesting voor statushouders is opgenomen in artikel 7, maar daar moet dan nog een uitvoeringsovereenkomst voor gemaakt worden. Misschien kan nog even toegelicht worden wat de status daarvan is en hoe die er komt. Ten tweede is aangegeven dat mensen die uit een sociale huurwoning komen, voorrang krijgen voor middenhuurwoningen. Daarbij werd aangegeven dat daarvoor juridisch advies nodig is. De vraag is eigenlijk hoelang dat gaat duren en wat er dan met deze Doelgroepenverordening gebeurt.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Omwille van de tijd houd ik het kort. Ik denk dat we in de commissie een goede discussie gehad hebben. Dank ook voor de antwoorden op de schriftelijke vragen die ik vandaag heb ingediend, want er stond een hele vervelende onduidelijkheid in het raadsvoorstel, maar ik heb begrepen dat de bepalingen uit de Doelgroepenverordening t.z.t. kunnen worden opgenomen in het omgevingsplan als de Omgevingswet in werking treedt. We weten natuurlijk niet wanneer dat zal zijn, gelet op de discussie. Ook dank voor de bepaling bij de winstafdrachtboeteclausule waar je dan toch een beetje aan moet denken. Een zekere richting en concretisering inzake die boeteclausule, als die in werking zou treden, vinden we toch wel prettig. Er is in de beantwoording een eerste voorzet gegeven. Daar komen we nog wel op terug.

Ten slotte zou ik nog een keer aandacht willen vragen voor de positie van de jongeren als het gaat om een stukje sturing langs publiekrechtelijke vraag. Het is evident dat Voorschoten qua bevolkingsopbouw en samenstelling dringend behoefte heeft aan nieuw bloed, aan verjonging. Anderzijds vraag ik natuurlijk ook weer aandacht voor de positie van senioren. Als zij woonruimte vrij kunnen maken ter wille van jongeren en starters, is dat heel belangrijk. Graag dus nog even aandacht hiervoor.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Wij kunnen instemmen met het voorstel. We zijn blij met de antwoorden op de vragen van de PvdA, waarmee wij nog een aantal verduidelijkingen wilden krijgen. We zijn daar zeer tevreden mee en ook met de antwoorden in relatie tot de vragen van mevrouw Van den Berg, zoals de heer Bos al aangaf. Wij zullen de antwoorden inlijsten, boven ons bed hangen en gaan gebruiken op het moment dat we ze nodig denken te hebben. Wij danken u hartelijk hiervoor.

De **voorzitter**: Fijn dat wij hebben kunnen bijdragen aan de decoratie van uw woning. Dat doet mij deugd.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Omwille van de tijd: D66 stemt van harte in met deze goede stap vooruit in ons woonbeleid.

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. Zoals al uitgesproken tijdens de commissiebehandeling is de voorgestelde Doelgroepenverordening een ingrijpend middel, waarmee in beginsel terughoudendheid moet worden betracht. Het is eigenlijk duidelijk dat de markt op dit moment faalt op het punt van het woningaanbod voor starters. Tijdens de behandeling van de Doelgroepenverordening in de commissie heeft de wethouder al een heldere toelichting gegeven naar aanleiding van onze vragen, waardoor nu met een kortere behandeling kan worden volstaan. Op de korte termijn zal dit voorstel zeker tot groei van het aantal woningen voor deze doelgroep leiden. Het echte probleem van doorstroming, het maar niet geregeld vrijkomen van relatief goedkope woningen voor starters op de lange termijn, wordt met dit voorstel nog niet opgelost. Een groot probleem daarbij is het bekende scheefwonen. Verder dient te worden gekeken naar ons urgentiebeleid, niet in de laatste plaats voor personen met een binding met Voorschoten, waar nu slechts naar inkomen wordt gekeken, voor de sociale koopwoning. Het moge duidelijk zijn dat de Doelgroepenverordening niet op zichzelf kan staan en dat er behoefte is aan aanvullend beleid. We kijken daarom uit naar de toegezegde bijeenkomst en het nader te ontwikkelen beleid, zoals door het college tijdens de commissiebehandeling is toegezegd. Op basis van die toezeggingen kunnen wij het raadsvoorstel steunen.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Wij hebben in de commissie al aangegeven dat dit voor ons een hamerstuk zou zijn.

Wethouder **Cramwinkel**: Voorzitter. Ik ben heel blij met de brede steun voor deze voorstellen. Ik heb ook het idee dat we de opmerkingen in de commissiebehandeling goed verwerkt hebben. Ik noteer nog een paar praktische vragen. De uitwerking in het artikel 7, waar GroenLinks naar vroeg, is heel simpel. We zullen met de corporatie en andere partijen in overleg gaan over hoe die zaak wordt uitgewerkt. Daar kan ik eigenlijk niet veel meer van zeggen dan wat er nu staat.

Over de kwestie van de middenhuur loopt het juridische advies nog. Het is wel zo dat wij hier werken binnen het strakke kader van regionale afspraken. Dat kan ik in ieder geval wel zeggen. Zodra hier meer helderheid over is, zullen we u dat weer mededelen. Het verzoek om aandacht voor jongeren is terecht. Zij hebben onze volle aandacht. Ik geloof dat ik hiermee heb gereageerd op de interventies.

De **voorzitter**: Ik constateer dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. Dan gaan we over tot de stemming.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

12. Voorbereiden AB-vergadering Holland Rijnland 16 december 2020

De **voorzitter**: Ik constateer dat het CDA, ONS Voorschoten en de VVD geen spreektijd meer hebben of nog drie of vier seconden. Als u "voorzitter" zegt, is die spreektijd al op. Dat zou ik dus maar niet meer doen.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. Ik kan redelijk kort zijn. Wij hebben geen inhoudelijke opmerkingen over de adviezen in de oplegnotitie. Ik heb wel een vraag aan onze AB-vertegenwoordigers. Gaan zij de annotatie die in de oplegnotitie is opgenomen, in de AB-vergadering inderdaad volgen? Daar ben ik benieuwd naar.

De heer **Andringa** (D66): Voorzitter. Ik had dezelfde vraag. Het is een heldere oplegnotitie, maar er staan wel een paar fundamentele punten in, bijvoorbeeld het voorstel om er toch wel een punt van te maken dat Holland Rijnland zegt dat de onderbesteding in het Regionaal Investeringsfonds nog wel even lekker vastgehouden kan worden en in andere projecten gestoken kan worden in plaats van de onderbesteding conform de begrotingsafspraken terug te laten vloeien naar de deelnemende gemeenten. Dat is best een fundamenteel punt om scherp op te zijn. Ik ben dus erg benieuwd of de AB-leden dat een-op-een overnemen, want dat is wat ons betreft wel belangrijk.

De **voorzitter**: Wie van de AB-leden wil hierop antwoorden?

De heer **Van den Dool** (VVD): Voorzitter. Als u als voorzitter concludeert dat het de inbreng van Voorschoten is om dit volgende week zo in te brengen in het algemeen bestuur van Holland Rijnland, dan zullen wij dat uiteraard ook gewoon doen. Normaal gesproken is er eerst een vooroverleg binnen de Leidse regio; dat hebben ze al afgesproken. Daarin zullen wij dit eerst naar voren brengen. Mocht daar niet een soort consensus zijn, dan hebben we altijd de gelegenheid om gewoon ons punt te maken. Dan kunnen we dus altijd, als u dat wenst, ons punt zoals het hier geformuleerd staat, naar voren brengen, dus ook los van de Leidse regio. Nogmaals, als de raad wenst dat we inbrengen wat hier staat, dan zullen wij dat doen.

De **voorzitter**: Het andere AB-lid is de heer Zoetemelk.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Voorzitter. Ik wil opmerken dat het voordeel van een zelfstandige gemeente binnen een regio zijn is dat je gewoon je eigen zaak kan behartigen zonder dat je vastzit aan de Leidse regio.

De **voorzitter**: Ik denk dat de vraag hiermee voldoende beantwoord is en dat we het met elkaar eens zijn over de inbreng.

13. Bekrachtiging geheimhouding

Het voorstel wordt zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

14. Motie 175 van de SP, GroenLinks, de PvdA en het CDA over een volwaardige kerstuitkering voor gedupeerde ouders

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. We hebben het afgelopen jaar allemaal kunnen meekrijgen wat de toeslagenaffaire inhoudt en dat heel veel gebruikers, vooral van de kinderopvangtoeslag, onterecht als fraudeur zijn neergezet. Het is nog steeds niet helemaal duidelijk hoe breed mensen hierdoor getroffen zijn. Wel is duidelijk dat heel veel mensen door de overheid onterecht verkeerd zijn behandeld en in financiële problemen terecht zijn gekomen. Gelukkig heeft de Tweede Kamer onlangs besloten om de mensen van wie we weten dat ze in problemen zijn gekomen, een kerstbonus uit te keren van € 750. Dat is goed nieuws. Heel veel mensen zitten in acute problemen en kunnen op deze manier toch een beetje aardig kerst vieren. Het probleem is alleen dat veel van deze men-

sen in de bijstand of schuldhelpverlening zitten en dat gemeenten zelfstandig beleid daarop maken. De oproep van deze motie aan de gemeente Voorschoten is daarom om ervoor te zorgen dat zij voor de mensen die in Voorschoten wonen en hiermee te maken hebben, die bonus in elk geval niet verrekenet maar dat ze het geld zelf in handen krijgen. Ik zie dat mijn spreektijd op is. De motie luidt:

"Motie 175.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen op 10 december 2020,

constaterende dat een voorstel van de SP in de Tweede Kamer is aangenomen om vele ouders die getroffen zijn door de toeslagenaffaire en nog niet zijn geholpen, 750 euro uit te keren in de komende weken;

overwegende dat:

- a. gemeenten geregeld ervoor kiezen om ten aanzien van de bijstandsuitkering bepaalde kosten met elkaar te verrekenen;*
- b. de ouders al maandenlang wachten op enige vorm van compensatie voor de schade die ze is aangedaan door de Belastingdienst ten aanzien van de toeslagenaffaire;*
- c. de gemeente een positieve rol kan innemen in het herstel van het vertrouwen in de overheid van deze ouders en kinderen en het hiervoor belangrijk is dat er niet wordt getornd aan het bedrag van 750 euro op enige manier;*
- d. gemeenten altijd een keuze hebben in het niet hoeven verrekenen van bepaalde kosten en posten;*

verzoekt het college de 750 euro uitkering die de getroffenenen van de toeslagenaffaire dit jaar krijgen, op geen enkele manier te verrekenen met de bijstandsuitkering of andere gemeentelijke uitkeringen,

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Andringa** (D66): Voorzitter. Wat D66 betreft is dit een hele sympathieke motie. Ik ben benieuwd of de wethouder kan zeggen dat het inderdaad allemaal precies kan, maar ik ga ervan uit dat de heer Maassen en de andere indieners dat goed hebben uitgezocht. Als het inderdaad zo is, zullen we dit van harte steunen.

De **voorzitter**: Eerlijk gezegd heeft u geen spreektijd meer, mevrouw Van Meenen. U kunt dus hooguit een stemverklaring doen, maar ik kan u geen spreektijd meer geven.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Ik wil mij graag aansluiten bij de woorden van de heer Andringa.

De **voorzitter**: Dank u wel. Uw spreektijd is echt op.

Mevrouw **Van Herk** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Ik sluit mij ook graag aan bij de woorden van de heer Andringa. Ik zou gewoon uit interesse graag willen weten voor hoeveel inwoners van Voorschoten dit zou gelden en of we dat in beeld hebben. Ik vind het een sympathieke motie en ik denk dat we daar met elkaar goed over na moeten denken, zeker in deze tijd van het jaar.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Ik kan het belang van deze motie zeker onderstrepen. Ik denk dat dit een heel belangrijk onderwerp is. Ik kan hier wel iets positiefs over melden, want sinds 19 november is datgene wat gevraagd wordt in deze motie, zelfs geregeld in onder andere de Participatiewet. Dat betekent dat wij datgene wat in de motie wordt gevraagd, ook op die manier uitvoeren. In die zin kan ik deze motie dus zeker overnemen.

Om de vraag te beantwoorden: het is in Voorschoten misschien niet heel groot. Volgens de gegevens die wij van de Belastingdienst hebben ontvangen, gaat het namelijk om één huishouden. Ik kan echter wel meteen mijn zorgen uitspreken, want alle Nederlandse gemeenten waar dit speelt, krijgen alleen maar aantallen vanuit de Belastingdienst. Vanwege de AVG krijgen wij namelijk niet de informatie welke gezinnen dit nou eigenlijk behelst. Dat maakt het wel erg moeilijk. Omdat ik weet dat de pers op dit moment meeluistert en omdat wij dit huishouden heel graag zouden willen

helpen, wil ik bij dezen - dus meneer Maassen, ook dank voor dit podium - graag de oproep aan dat gezin doen om zich bij ons te melden. Dat kan gewoon bij onze balies, bij het Klantcontactcentrum, want dan kunnen we u ook helpen. Ik denk dat dat mijn antwoord is.

De **voorzitter**: Dit is dus een oproep via eigen kanalen - maar ook een verzoek aan de media om daarbij te helpen - aan degene of het gezin waar het om gaat, om zich bij ons te melden. Ik neem aan dat er geen behoefte is aan een vervolg hierop. De spreektijd is ook bijna op. We gaan over tot de stemming. Het college heeft positief geadviseerd.

In stemming komt motie 175.

De motie wordt met algemene stemmen aangenomen.

15. Sluiting

De **voorzitter**: Geachte leden van de raad, als het goed is, is dit de laatste vergadering in dit jaar van uw raad, in welk verband dan ook, commissie of complete raad. Eind volgende week begint het kerstreces. Het kerstreces, de kerstvakantieweken, zijn altijd bijzonder. Kerstmis is bijzonder. De jaarwisseling is voor veel mensen bijzonder. Dit jaar zal het anders zijn dan al die andere jaren, want we hebben allemaal nou eenmaal te maken met COVID-19. Maar ook al heeft COVID-19 dit jaar, eigenlijk vanaf maart, ook op het werk van de gemeente en uw werk een flinke stempel gedrukt, het werk is wel gewoon doorgegaan. We hebben met elkaar - ik ben getuige geweest van een behoorlijk deel - een stevige agenda afgewerkt. Deze raad neemt ook besluiten; daarbij denk ik met groot genoegen aan de vergadering die nu bijna achter ons ligt. Deze raad werkt aan de toekomst van ons dorp in het belang van de inwoners van het dorp. Ik wil u dan ook oprecht bedanken voor uw inzet: u, de raadsleden en de commissieleden. Veel mensen denken: het is een leuk bijbaantje en je krijgt nog een vergoedinkje ook. Maar als je dat werk goed wil doen, ben je daar week in, week uit en dag in, dag uit heel veel tijd aan kwijt. Het is heel hard sappelen. U doet dat toch maar, om namens die Voorschotense bevolking te zorgen dat de goede dingen gebeuren. Dus hartelijk dank aan u als leden van de raad. Ik hoop dat u het reces echt een beetje ziet als vakantie en dat u op adem kunt komen, want komend jaar gaat er veel gebeuren. Ik noem straks een paar dingen. Ik zou ook onze ondersteuning willen bedanken: de griffie, die zo'n avond als vanavond organiseert. Tijdens avonden waarop wij fysiek bijeen zijn, als er sowieso iets gebeurt in ons gemeentehuis of als we vergaderen in De Paauw, is er de bodedienst. Onze ambtelijke organisatie, waarover we vanavond ook hebben gesproken, moet toch maar steeds leveren en doorgaan, hoewel zij met grote veranderingen te maken heeft. Ik wil ze allemaal heel hartelijk danken.

We gaan nu een reces in. Dan gaan we een nieuw jaar tegemoet dat heel bijzonder wordt, want Voorschoten krijgt komend jaar weer een vaste, kroonbenoemde burgemeester. Als "invalkracht", als waarnemend burgemeester, wil ik gerust zeggen dat dat voor Voorschoten belangrijk is. U als raad gaat uit hopenlijk een heleboel sollicitanten de meest geschikte voor ons dorp kiezen. Succes daarbij! We krijgen de ontvlechting. Het college zal u daarvan regelmatig op de hoogte stellen. We hebben vanavond ook weer een bouwlocatie besproken. Er moet echt gebouwd worden in het dorp. U neemt daar de besluiten over. We gaan dus met elkaar hard aan de bak, maar nu vooral even lekker uitrusten. U hebt het verdiend, onze medewerkers hebben het verdiend, onze gemeentesecretaris en de bodedienst, ze hebben het allemaal verdiend. Hele goede feestdagen. Kom even op adem en blijf gezond. Ik hoop u in januari van het komende jaar allemaal blakend en enthousiast terug te zien. Goede feestdagen!

De voorzitter sluit om 23.08 uur de vergadering.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 28 januari 2021.

De griffier,

Drs. B.J. Urban

De voorzitter,

Ch.B. Aptroot

